

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۳۱) اردیبهشت ماه ۱۳۵۳

فهرست مطالب:

- ۱- کشاورزی و منابع طبیعی راجع به حفاظت و بهسازی محیط زیست و ارسال به مجلس سنا
- ۲- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقت نامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال .
- ۳- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع به حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی.
- ۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به واگذاری اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده شهرداری حبیب آباد اصفهان و ارسال به مجلس سنا .
- ۵- ختم جلسه.

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل.
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : حبیب الله احمدی . دکتر متین - دکتر لقمان ادهم - رشیدی.
- ۳- تقدیم لایحه تشکیل وزارت رفاه اجتماعی و استرداد لایحه تأمین پرداخت وام بشرکت صنایع پتروشیمی و پرداخت وام به چغندرکاران ، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر .
- ۴- تقدیم لایحه تأسیس وزارت اطلاعات و جهانگردی بوسیله آقای دکتر کیانپور وزیر اطلاعات.
- ۵- تصویب صورت جلسه های روز سه شنبه (۲۴) و پنجشنبه (۲۶) اردیبهشت ماه ۱۳۵۳.
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان:

تیمسار خطیب شهیدی - دکتر دادفر - داروئی - دشتی - ذوالفقاری - دکتر رئیس - دکتر رشید یاسمی - ضیاء رضوی - دکتر زهرائی - سعادت فرد - دکتر سعید سمیعی - شاهنده - شیخ بهائی - صائب - دکتر صالحی - طباطبائی دیبا - مهندس فیروز عدل - دکتر عسکری - مهندس عطائی - غضنفری - دکتر غنی - فرنود فیهمی - فیاض - فیصلی - خانلر قراچورلو - دکتر قهرمان - کسرائی - دکتر کفائی - کورانلو - مهندس کیا - دکتر لقمان ادهم - دکتر متین - مجلد دکتر محقق - مرتضوی - دکتر منتظری - دکتر موثقی - دکتر محمد حسین موسوی - موقر - نیکپور - ظفر - خانم ابراهیمی - خانم زاهدی - خانم مزارعی

اخلاقی - عبدالحسین آموزگار - اسعد رزم آرا - اهری - ایلخانی پور - دکتر بازرگانی - بوداغ زاده - دکتر بیچی بهبانی - دکتر حبیب بهبانی - مهندس عنایت بهبانی - بهنیا - دکتر برتو اعظم - پوربرداری - پیمان - دکتر توانا - جعفری - مهندس جلالی نوری - جندقی - جهانی - دکتر حاتم - دکتر حبیب اللهی - دکتر سعید حکمت - لطف الله حی - حیدری - مهندس حسین خیروی - دکتر خطیبی -

غالبین مریض- آقایان :

تیسار حکیمی- رامبد- کریم بخش سعیدی -
محدث زاده- دکتر مشایخی- مهرزاد- نامور- دکتر ناوی-
خانم پیرنیا- خانم صنیع- خانم ضرابی.

۲- بیانات قبل از دستور آقایان : حبیب الله
احمدی- دکتر متین- دکتر لقمان ادهم- رشیدی .

رئیس- نظفهای قبل از دستور را شروع می کنیم
آقای حبیب الله احمدی تشریف بیاورید.

حبیب الله احمدی- جناب آقای رئیس، همکاران
عزیز، بنده در سفر اخیر که بحوزه انتخابیه خود بندر عباس
کردم با تقاضای زیادی از زارعین و کشاورزان روبرو
بودم که اظهار می داشتند در مورد برنامه های عمران
روستائی لازم است که دولت علاوه بر ساختن شهرکها
بامراه سازی، روستائی، لوله کشی آب و ساختن حمام در
روستاهاتوجه بیشتری مبذول نمایند تا روستائیان ایران را که
از قید و بند اربابها نجات یافته اند از مزایای زندگی
جدید بهره مند شوند. در این مورد همانطوریکه در جلسه
فراکسیون پارلمانی حزب ایران نوین مطرح گردید
خواستار آن هستیم که دولت عمران روستاها را بیش از
پیش مورد توجه قرار دهد (صحیح است).

ضمناً از جناب آقای جابر انصاری وزیر آبادانی
و مسکن تقاضا دارم دستور لازم جهت تسریع در تهیه نقشه
جامع شهر بندر عباس که از مدتها قبل تحت مطالعه و
رسیدگی است اقدام نماید تا نسبت به نوسازی شهر
بندر عباس واحداث خیابانهای جدید اقدام گردد. شاهنشاه
آریامهر کرا را تذکراتی به استاندار استان ساحلی
صادر فرموده اند که نسبت به نوسازی این شهر اقدام عاجلی
مبذول گردد ولی تا زمانیکه نقشه جامع شهر تهیه نگردد
انجام این کار مشکل بنظر میرسد.

شهرداری بندر عباس با کمبود بودجه مواجه است
انجمن شهر در جلسات خود خواستار تخصیص ۱۳ درصد
عوارض گمرکی کالاها و وارداتی است که از طریق بندر عباس
وارد کشور میشود برای مدت ۵ سال برای نوسازی این شهر
لازم دارد. از وزارت کشور تقاضا دارم در این مورد بررسی و
نسبت بتقاضای انجمن شهر اقدام و در صورتیکه مجوز
قانونی لازم باشد نسبت به کسب آن از مجلسین اقدام نماید.
در مورد زمین های موات هم چون با فعالیت عمرانی که

در شهر بندر عباس در دست اقدام است زمین های دولت
از طرف زمین خواران تهرانی مورد تجاوز قرار گرفته از
جناب آقای جابر انصاری تقاضا میشود بیش از پیش نسبت
به حفظ زمینهای دولتی اقدام نمایند تا با حفظ زمین هادولت
بتواند در امر تهیه مسکن برای کارمندان دولت که اکثر
حقوقشان صرف پرداخت کرایه خانه میشود کمکی به این
دسته از کارمندان دولت بشود (صحیح است) خیلی خوشوقت
شدم که دیدم آقای دکتر مجیدی وزیر مشاور و رئیس سازمان
برنامه دیروز اعلام کرد که دولت خدمتگزار هویدا
تحت رهبری شاهنشاه محبوب ما برنامه ۲۰ ساله ای برای
مملکت تهیه کرده است به نظر من این بهترین پاسخ به
آنهایی است که ندانسته می گویند دولت برنامه ندارد.
آیا دولتی که برنامه ۲۰ ساله دارد میتوان گفت برنامه
ندارد؟ متشکرم (احسن- احسن).

رئیس- آقای دکتر متین تشریف بیاورید.

دکتر متین- جناب آقای رئیس، نمایندگان
محترم، بخاطر در آید که چند روز پیش سالگرد پنجاهمین
سال تأسیس جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران برگزار
شد همه ما می دانیم این جمعیت بزرگ خیریه، این
جمعیتی که چه در زمان جنگ و چه در زمان صلح و چه
در موقع بروز حادثه های مختلف و بلیه های ارضی و
سماوی به کمک آسیب دیدگان و درماندگان میرسد از
مؤسساتی است که از ابتدای سلطنت سلسله جلیل پهلوی
بدست توانای رضاشاه کبیر تأسیس شد و مدتی معظم له
ریاست عالی این جمعیت را داشتند که بعداً این ریاست
به فرزندان برومندشان والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی
و والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی تفویض شد و
اکنون والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی در مقام
ریاست عالی این جمعیت شب و روز از فعالیت نمی ایستند
(صحیح است) و ما می بینیم که چه سازمان بزرگ و
فعالیتی بوجود آمده است که بطور تحقیق عملکرد و
مصادق این شعر است :

بنی آدم اعضای یکدیگرند

که در آفرینش ز یک گوهرند

چو عضوی بدر آورد روزگار

دگر عضوها را نماند قرار

نوکر محنت دیگران بی غمی

نشابد که نامت نهند آدمی

(احسن)

جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران مؤسسه است که
تحت ریاست شاهدخت شمس پهلوی از جهات مختلف
کمک های شایانی به آلام و درد های درد مندان و
درماندگان می کند این سازمانی است که از لحاظ
شهرت بین المللی بمرحله اعلی مرتبت و شهرت خودش
رسیده و بطور کلی می بینیم سازمانی است که در خود
مملکت با ساختن بیمارستانها و درمانگاهها و
گست هاوسها خدمات زیادی برای کمک و مساعدت
به مردمی که احتیاج دارند انجام میدهد (صحیح است).
اخیراً هم مسئله اداره درمان مملکت و بیمارستانها
باین سازمان تفویض شده است در رأس تشکیلات
عاملیت این سازمان همکار عزیز ما دکتر
حسین خطیبی خدمت میکند که با ۲۵ سال زحمت شبانه روزی
رضایت خاطر خطیر شاهنشاه آریامهر و همچنین
والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی را طوری فراهم
نموده که ایشان را بدریافت نشان درجه یک همایون مفتخر
فرمودند (صحیح است) و برای ما نمایندگان مجلس که
همکار ما و نایب رئیس مجلس بعد از ۲۵ سال خدمتگزاری
توانسته است رضایت خاطر شاهنشاه آریامهر را فراهم
کند و باز حمت و تلاش خود توانسته است مورد مرحمت
شاهنشاه قرار بگیرد جای بسی افتخار و مباهات است
(صحیح است) لذا با عرض تبریک و تهنیت خدمت آقای دکتر
خطیبی، موفقیت بیشتر ایشان را در خدمتگزاری شاهنشاه
محبوب آریامهر و جمعیت عالیقدر شیرو خورشید سرخ ایران
از درگاه خداوند آرزو میکنم (احسن) در این سازمان
اغلب نمایندگان مجلس شورای ملی در ادواز گذشته و
و کنونی مثل آقای دکتر رشید یاسمی، دکتر لقمان ادهم
آقای دکتر ابوالهدی و بسیاری از آقایان دیگر در این
امر خیر بلاعوض و مجاناً با میل و رغبت کار میکنند و
بنده اغلب شاهد هستم که آقایان بنقاط دور افتاده میروند
و بکار دردمندان و بیماران رسیدگی می کنند و من توفیق همه
را از درگاه ایزد متعال خواستارم. پدر یکی از همکاران
محترم ما آقای دکتر پرویز سنگ (آقای دکتر اسماعیل

سنگ) که پیر مرد نود و پنج ساله است، از ابتدای تأسیس
شیرو خورشید سرخ تاکنون در این سازمان انسانی و بشر
دوستی خدمت کرده و هم اکنون با کھولت در این سازمان
فعالیت دارد و من بخاطر این همه زحمت و تلاش ایشان در
شیرو خورشید سرخ در پنجاه سال گذشته این موفقیت را
بایشان تبریک عرض میکنم (احسن) و از خداوند متعال
برای دکتر اسماعیل سنگ موفقیت و طول عمر آرزو می کنم
موضوع دیگری که باید در اینجا بعرض نمایندگان محترم
برسانم موضوع کنفرانس جهانی تبلیغات است که تا بلو آنرا
در روبرو ملاحظه میفرمایند این کنفرانس مربوط به بیست و
چهارمین کنگره جهانی تبلیغات است که خود یکی از
بزرگترین کنفرانس های بین المللی است که تحت ریاست
عالیه والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی که ریاست عالی
سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی را دارند برگزار
میشود این سازمان هم بعوازاات جمعیت شیرو خورشید سرخ
در همان جهت و همان مبانی برای مردم ایران شب و روز
فعالیت می کند این کنگره که ملاحظه میفرمایند از لحاظ
بین المللی اثرات بسیار نیکوئی دارد و نمایندگان محترم
در تابلوهائی که بعنوان تبلیغات و پوبلیسته بر تیرهای
چراغ برق آویزان شده ملاحظه فرموده اند که دهان باز است
که آن دهان گرسنه تصویر انسانی را می بیند که ضعیف
و نحیف است و بایستی که باز هم بمصدق بنی آدم اعضای
یکدیگرند، باین بیچارگان و درماندگان که در
انتظار کمک در آفریقا و سایر جاها هستند
کمک کنیم (صحیح است) بنده این موفقیت بزرگ را
که نصیب والا حضرت شاهدخت اشرف پهلوی شده و
این کنفرانس انسانی در پایتخت ما و در ساحت مقدس
مجلس شورای ملی تشکیل شده و برنامه هایش را دنبال
خواهد کرد تبریک عرض میکنم و موفقیت و طول عمر
معظم لهارا از خداوند بزرگ مسئلت دارم (احسن).
نخست وزیر ارجمند مانخت وزیر خدمتگزار مادر کشور
مجارستان در پایتخت مجارستان در بوداپست تشریف
دارند و این مسافرت رسمی را انجام داده اند امیدواریم
بتوانند ارمغان بیشتر و بهتر و ارزنده تری از لحاظ حسن
روابط با کشورهایی که با ما از جهت اقتصادی و
فرهنگی در تماس و فعالیت هستند بیاورند (انشاء الله)

مسئلاً نمایندگان مجلس همین امروز صبح جزئیات فعالیت جناب آقای نخست وزیر را از بدو ورودشان به بوداپست استماع فرموده‌اند و این برنامه تا چهار روز ادامه خواهد داشت و بعد به کنسویوگسلاوی خواهند رفت و ما آرزو می‌کنیم که نخست وزیر خدمتگزار ما مثل همیشه سلامت با صحت کامل جسمی و موفقیت‌های بزرگ به کشور مراجعت فرمایند و مملکت ما از ثمرات مسافرت و مذاکراتشان و قرارداد هائیکه امضاء می‌کنند و برنامه‌های اقتصادی و فرهنگی که آنجا پیاده می‌کنند بهره‌مند شود بنده دو جلسه در مجلس شورای ملی نبودم البته اجازه داشتم و در مرخصی بودم و امروز اولین باری است که بعد از مراجعت جناب آقای مهندس ریاضی رئیس معظم مجلس شورای ملی بعد از سفر طولانی ایشان به اروپا که در آخر سفر منتهی به کسالتی شد و خوشبختانه با عمل جراحی بسیار خوب و موفقیت آمیز با باز یافتن سلامت کامل مراجعت فرمودند ایشان را زیارت می‌کنم امیدوارم که همیشه سلامت باشند و این آخرین باری باشد که ایشان به عمل جراحی یا به چاقوی جراح، جناب آقای دکتر شفیع امین، احتیاج پیدا کردند (صحیح است) چون رئیس ما آنقدر عالیقدر و خوب هستند که ما همه آرزو می‌کنیم که همیشه خداوند بایشان صحت جسم و بدن و طول عمر عطا فرماید از حوصله‌ای که فرمودید بسیار بسیار متشکرم (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر لتمان ادهم بفرمائید.

دکتر لتمان ادهم - بنده امروز افتخار دارم که از این تریبون مجلس استفاده کنم و تاج گوکننده احساسات بسی شایسته مردم گوشه‌ای از تهران و کودکان نسبت به علیاحضرت شهبانو باشم (احسن). روز سه شنبه ۲۴ اردیبهشت ماه نخستین مرکز بهداشت و تغذیه که بنا بر اوامر علیاحضرت شهبانوی ایران و با عطیة معظم لها و با کمک جناب نخست وزیر در قسمت جنوبی مهرآباد در منطقه پر جمعیتی بنا شده بود مورد بازدید شهبانو قرار گرفت بنده نمی‌توانم با بیانات قاصر خود احساساتی را که مردم در آن روز از خودشان نشان دادند در اینجا بازگو کنم تعداد مردمی که در آن روز در آن منطقه جمع شده بودند و ابراز احساسات می‌کردند بی شمار بود در آن منطقه دو

دبستان وجود دارد که در هر دبستان دو هزار نفر تحصیل مشغولند از مجموع این چهار هزار کودک که مورد تغذیه و تحت نظر انجمن ملی حمایت کودکان قرار گرفته‌اند هزار نفر به انتخاب کارشناسان بهداشت و تغذیه انجمن انتخاب شدند و در این مرکز از امکانات تغذیه و بهداشت استفاده می‌کنند این مرکز از روزی که اوامر علیاحضرت شهبانو به انجمن ملی حمایت کودکان ابلاغ شد که این انجمن کار بهداشت و بهداشت کودکان را بعهده بگیرد و این مؤسسه ایجاد شود فقط ۵۰ روز طول کشید تا ساختمان آن که نیمه تمام بود و یک ساختمان عادی در آن منطقه بود بصورت یک سلف سرویس و یک مرکز مجهز بهداشتی و کتابخانه درآید و هم اکنون ۸۳۱ نفر از امکانات این مرکز استفاده می‌کنند هر یک از کودکان غذائی که حاوی ۱۱۰۰ کالری و ۳۵ گرم پروتئین دارد با مقدار زیادی ویتامین دریافت می‌کنند و در این مدتی که این مرکز کار و فعالیت خودش را شروع کرده با مراقبت‌های بهداشتی که از آنها بعمل آمده وزن آنها بین ۲ تا ۲/۵ کیلو و قد آنها بین ۱/۵ تا ۲ سانتیمتر افزایش پیدا کرده کوچکترین اختلالی از کمبود ویتامین و کمبود پروتئین در آنها مشاهده نمی‌شود کلیه کودکان برضد بیماری‌های واگیر واکسینه شده‌اند و در اینجا من بایستی از کمک انستیتو پاستور تشکر بکنم که در این برنامه با ما همکاری داشتند کودکانی که بعد از ظهر درس دارند و در مدرسه حاضر میشوند، صبح‌ها از امکانات این مؤسسه و کتابهای این مؤسسه استفاده می‌کنند و بعد از اینکه ناهار خوردند بعد از ظهر باز می‌گردند و کودکانی که صبح‌ها درس دارند بعد از ظهر از این امکانات استفاده می‌کنند (احسن) بنا بر اوامر علیاحضرت شهبانو نظیر این مرکز در کلیه شهرستانهای ایران و در چندین نقطه از تهران ایجاد خواهند شد که بسیار قابل توجه است این است که در کلیه بازدید هائی که شهبانوی ایران از مراکز بهداشتی یا تغذیه‌ای یا درمانی بعمل می‌آورند در آنجا تکالیفات تشریفاتی بکلی از بین می‌رود کودکان بدون تکلف، خودشان با شهبانو می‌سازند در آنروز شاهد این بودم که کودکان یا چنان علاقه‌ای از علیاحضرت شهبانو استقبال می‌کردند و بازبان

علیاحضرت شهبانوی ایران باشم (احسن - احسن).

رئیس - آقای رشیدی بفرمائید.

رشیدی - بنام خدا، جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم، ششمین کنفرانس ملی کار با پیام الهام بخش و امید آفرین شاهنشاه آریامهر در روز بیست و سوم اردیبهشت ماه آغاز بکار کرد.

در این کنفرانس با توجه باله‌امی که از رهبر داهی و خردمند انقلاب همه جانبه ایران گرفته شد نسبت به تمام شئون اجتماعی کارگران تصمیماتی اتخاذ گردید که بکارگر آزاده و شریف توان بیشتر، هستی جاودانی بخشیده (احسن).

در این کنفرانس پیرامون نظام راهنمایی شغلی و کارآموزی حرفه‌ای کارگران، ارتقاء کیفیت درمانی آنان، حمایت از بالابردن سطح مهارت‌ها تصمیماتی اتخاذ شد. که با صدور قطعنامه کنفرانس ملی کار آغازی امیدبخش را به عموم کارگران مملکت نوید داده تا در سایه همت و رهبری‌های پدر تاجدار حامی کارگران و کشاورزان بابازوان توانای انقلاب هر روزشان آزادتر و هر سالشان آبادتر بکار اشتغال ورزند (احسن) و وانگهی این آسمان تهران است که شاهد شادی و لهله کارگران تهرانی بود و این آسمان ایران است که طنین صدای کارگران شادی یافته را همراه با امواج صوتی در آسمان جهان کارگری و بشری افکنده که همه می‌گویند شاهنشاه‌اجان بر کف و چشم و گوش بر فرمان، آماده ایشار جان وهستی در راه سلامت و بقاء شاهنشاهی افتخار آفرین پهلوی می‌باشیم (احسن). در خاتمه از توجهی که دولت حزبی جناب آقای هویدا بر اثر توجهات و عنایات ملوکانه در جهت تأمین و رفاه کارگران مرکز مملکت نموده که امید می‌رود که این توجه نسبت به عموم کارگران مملکت نیز مبدول گردد توجه همکاران از جمند راه شوروشادی و هیجان گروه کارگران بیش از هشت هزار نفری شهرداری تهران که در سازمان کارگران ایران جاوید شاه گویان از رفاهیت بیشتر بهره‌ور گردیده‌اند جلب مینماید و انتظار امید دارد که با عنایتی که شخص جناب آقای دکتر آموزگار در اجرای منویات شاهانه دارند کارگران سایر شهر دارها

کودکانه خودشان عرض می‌کردند که شهبانو اجازه بدهید که شما را ببوسیم و کودکان از خانه‌های خودشان گل‌هایی آورده بودند (احسن) و اینجا باید عرض برسانم که کوچکترین دخالتی در تحریک احساسات آنها ما نداشتیم کودکان شخصاً هر کدامشان گل کوچکی با خودشان آورده بودند و تقدیم خاکپای شهبانو می‌کردند برای اینکه کودکان میدانند که در این مملکت آن کسی که آبی فارغ از فکر آنها نیست شهبانو است (صحیح است) من امیدوارم با اقداماتی که انجام شده و در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر که در امر رفاه همواره دستورات مؤکدی صادر می‌فرمایند و با اعتباراتی که در برنامه پنجم برای امر رفاه در نظر گرفته شده و از اینکه جناب آقای هویدا نخست وزیر وزارت رفاه اجتماعی را پس ریزی کردند، امیدواریم وزارتخانه‌ای بشود که بتواند در تمام شئون رفاه خدمات چشم‌گیری را عرضه کند. امر رفاه در سالهای آینده با توجه خاصی که شخص شاهنشاه و شخص شهبانو و همچنین خاندان جلیل سلطنت نیست بدان مبدول می‌فرمایند در ایران بصورت بسیار رضایتبخشی پیشرفت کرده و می‌کند و هم اکنون می‌خواهم بعرضتان برسانم مؤسسه‌ای در این مملکت وجود دارند که در امر رفاه خدمت می‌کنند و خدمتگزار این مردم هستند و خوشوقتم که جناب آقای دکتر متین همکار عزیز مطالب جامع و مشروحی راجع به سازمان شیر و خورشید سرخ و سازمان شاهنشاهی بیان فرمودند و از اینکه جناب دکتر خطیبی بدریافت نشان درجه یک همایون، برای ۲۵ سال خدمتگزاری در این مؤسسه نائل شده‌اند بنده هم سهم خود تبریک می‌گویم (صحیح است) و باید بگویم این مؤسسات واقعاً در مملکت خوبند، انجمن ملی حمایت کودکان که یکی از انجمن‌های خدمتگزار این مملکت است و چون بنده خودم مسئول آن هستم مطلبی عرض نمی‌کنم ولی همیشه می‌گویم که از بازدید هائیکه مقامات خارجی و کارشناسان خارجی از این مؤسسات بعمل آورده‌اند و همیشه بعنوان مؤسسه نمونه در آسیا و حتی در دنیا ما معرفی شده‌ایم این برای ما بزرگترین افتخار است، امیدوارم بتوانیم مجریان لایق و شایسته‌ای در راه اجرای منویات و اراده شاهنشاه آریامهر و

نیز تیش از پیش بهره مند از مواهب انقلاب مقدس شاه و ملت گردند.

جاوید شاه - باینده ایران (احسن - احسن).

۳- تقدیم لایحه تشکیل وزارت رفاه اجتماعی و استرداد لایحه تأمین پرداخت وام شرکت صنایع پتروشیمی و پرداخت وام به چغندر- کاران، بوسیله آقای دکتر یزدان پناه وزیر مشاور و معاون پارلمانی نخست وزیر

رئیس - وارد دستور می شویم آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید.

دکتر یزدان پناه - (وزیر مشاور و معاون پارلمانی

نخست وزیر) - جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی همانطور که استحضار دارند شد سریع اقتصادی و صنعتی کشور و تحولات عظیم اجتماعی سالهای اخیر که همگی از انقلاب ملی ماریشه گرفته موجب شده است که دولت بتواند نسبت به تحقق آرزوهای ملی در زمینه رفاه اجتماعی اهمیت خاص قائل شده و در پی تعمیم و ارائه گسترده خدمات رفاهی نسبت بکلیه افراد و آحاد مملکت باشد. لزوم رعایت هم آهنگی پیشرفت اقتصادی با پیشرفت اجتماعی از یکطرف و نیاز به تمرکز در امر برنامه ریزی در مسائل مربوط به رفاه و تمرکز ساختن فعالیتهای پراکنده رفاهی از طرف دیگر ایجاب مینماید که دستگاه واحدی در دولت مسئولیت امور رفاه اجتماعی را اختصاصاً بعهده بگیرد تا با بررسی و شناخت علمی نیازها و چگونگی راه حلها و تهیه استانداردهای ضروری و اعمال نظارت اجرای برنامه های رفاه بنحو مطلوب میسر گردد.

باتشکیل وزارت رفاه اجتماعی که امروز قانون تأسیس آن تقدیم میگردد، ضمن تمرکز کلیه امور رفاهی مندرج در قانون امکانات قانونی بیشتری از لحاظ توسعه امر بیمه های اجتماعی و وصول بمرحله تأمین اجتماعی و فراهم آوردن امکانات گسترده درمانی و نیز ارائه خدمات در زمینه رفاه گروههای خاص و بطور کلی رفاه کلیه گروههای سنی افراد مملکت فراهم خواهد شد که امید می رود وصول به هدفهای ملی را در زمینه رفاه اجتماعی هر چه زودتر فراهم سازد. علیهذا لایحه تشکیل وزارت رفاه اجتماعی به پیوست تقدیم و تقاضای تصویب آنرا دارد (احسن).

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

دکتر یزدان پناه - ضمناً از فرصت استفاده میکنم و لایحه ای که در شهریور ماه ۵۲ تقدیم ساحت مقدس مجلس شورای ملی شده بود برای تأمین پرداخت وام شرکت صنایع پتروشیمی و وام بچغندر کاران، چون این هر دو منظور در بودجه اصلاحی سال ۵۲ تأمین شده است و نیازی بتصویب این لایحه نیست با اجازه مقام ریاست تقاضای استرداد آن را دارم.

۴- تقدیم لایحه تأسیس وزارت اطلاعات و جهادگردی بوسیله آقای دکتر کیانپور وزیر اطلاعات

رئیس - آقای دکتر کیانپور بفرمائید.

دکتر کیانپور - (وزیر اطلاعات) - جناب آقای رئیس مجلس شورای ملی بمنظور شناساندن ایران، در مقام کشوری متمدن، با فرهنگ قدیم و غنی و سنت های بشردوستانه، با طبیعت و جاذبه های خاص جهانگردی آن، و ارشاد مردم نسبت به گرایشهای نوجویانه ملی و تغییراتی که متناسب بانحولات و پیشرفتهای اقتصادی و اجتماعی می باید در طرز زندگی و تفکر ملت ما بوجود آید. همچنین بمنظور اعتلای سطح آگاهی و دانش و بینش عمومی و افزایش میزان کار آئی و وسائل ارتباط جمعی پایه گذاری سازمانی جدید و متناسب با هدفهای مذکور امری ضروری مینماید.

اینک لایحه ای که باین منظور تهیه گردیده است به پیوست جهت تصویب تقدیم مجلس شورای ملی میگردد.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۵- تصویب صورت جلسه های روز سه شنبه (۲۴) و پنجشنبه (۲۶) اردیبهشت ماه ۱۳۵۳

رئیس - صورت جلسه روزهای سه شنبه (۲۴) و پنجشنبه (۲۶) اردیبهشت ماه خدمت خانها و آقایان توزیع شده، نسبت باین صورت جلسه ها نظری نیست؟ (اظهاری نشد). صورت جلسه ها تصویب میشود.

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع بحفاظت و بهسازی محیط زیست و ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم حفاظت و بهسازی محیط زیست مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه ۱۳۵۲/۱۲/۶ با حضور آقای دکتر هما یونفر معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی لایحه شماره ۲۵۲۲ مورخ ۵۲/۲/۱۰ دولت راجع بحفاظت محیط زیست را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۰۲۴ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست

ماده ۱- حفاظت و بهبود و بهسازی محیط زیست و پیشگیری و ممانعت از هر نوع آلودگی و هر اقدام مخربی که موجب برهم خوردن تعادل و تناسب محیط زیست میشود همچنین کلیه امور مربوط بجانوران وحشی و آذریان آبهای داخلی و وظیفه سازمان محیط زیست است.

سازمان محیط زیست که جایگزین سازمان حفاظت محیط زیست میباشد و در این قانون سازمان نامیده میشود وابسته به نخست وزیری و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است وزیر نظر شورای عالی محیط زیست انجام وظیفه مینماید.

تبصره - در مناطق شکارگاههای سلطنتی مقررات مربوط را شکاربانی سلطنتی رأساً انجام خواهد داد.

ماده ۲- رئیس شورای عالی محیط زیست بفرمان همایونی منصوب میشود و اعضای آن عبارتند از:

وزیر دارائی - وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - وزیر بهداری - وزیر تعاون و امور روستاها - وزیر آب و برق - وزیر اقتصاد - وزیر کشور - وزیر آبادانی و مسکن - مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران - وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و پنج نفر از اشخاص ذیصلاحیت که به پیشنهاد ریاست شورای عالی با فرمان همایونی برای مدت پنجسال منصوب میشوند.

ماده ۳- شورای عالی محیط زیست علاوه بروظائف و اختیاراتی که در قانون شکار و صید برای شورای عالی

شکاربانی و نظارت بر صید مقرر بوده دارای وظایف و اختیارات زیر است:

الف - تعیین مناطقی تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش، منطقه حفاظت شده و تصویب حدود دقیق این مناطق با رعایت نکات زیر:

۱- مفاد ماده ۲۷ قانون شکار و صید مصوب خرداد ماه ۱۳۴۶ و همچنین قوانین و مقررات مربوط بسازمان جنگلها و مراتع.

۲- کسب موافقت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی در مورد مناطقی که با اجازه یا توسط سازمان جنگلها و مراتع کشور در آنها طرح جنگلداری یا مرتع داری بموقع عمل گذارده میشود.

۳- کسب موافقت وزیر اقتصاد در مورد مناطقی که طرحهای اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی طبق قوانین مربوط اجراء میگردد.

صدور هر گونه پروانه اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی برای مناطقی که تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده تعیین گردیده اند موکول بموافقت شورای عالی محیط زیست میباشد.

تبصره - تعریف مناطق و تعیین ضوابط و مقررات مربوط بمناطق مذکور در این بند بموجب آئین نامه اجرائی این قانون خواهد بود.

ب - تعیین انواع و بها و مدت اعتبار پروانه های موضوع ماده ۸ این قانون.

ج - موافقت با اعطاء جایزه باشخصان طبق آئین نامه اجرائی این قانون.

ماده ۴- هر نوع ممنوعیت و محدودیت و مقرراتی که برای مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ این قانون برقرار میگردد نباید با حق مالکیت یا حق انتفاع اشخاصیکه در داخل این مناطق قانوناً دارا هستند مغایر باشد.

ماده ۵- رئیس سازمان به پیشنهاد شورای عالی و موافقت نخست وزیر با فرمان همایونی منصوب میشود و از لحاظ مقام و حقوق و مزایا در ردیف معاونین نخست وزیر میباشد و سمت دبیر شور را خواهد داشت.

ماده ۶- سازمان علاوه بروظائف و اختیاراتی که

در قانون شکار و صید برای سازمان شکاربانی و نظارت بر صید مقرر بوده دارای وظایف و اختیارات زیر است :

الف - انجام تحقیقات و بررسیهای علمی و اقتصادی در زمینه حفاظت و بهبود و بهسازی محیط زیست و جلوگیری از آلودگی و برهم خوردن تعادل محیط زیست از جمله موارد ذیل :

۱- طرق حفظ تعادل اکولوژیک طبیعت (حفظ مناسبات محیط زیست).

۲- تغییراتی که تأسیسات و مستحقات مختلف در وضع فیزیکی و شیمیایی و بیولوژیک خاک، آب و هوا ایجاد مینمایند و این تغییرات سبب دگرگونی وضع طبیعی میگرددند. مانند تغییر و تخریب مسیر رودخانهها، تخریب جنگلهای مراتع، دگرگونی اکولوژی دریاها، بهم خوردن زه کشی طبیعی آنها و دگرگونی و انهدام تالابها.

۳- استفاده از سموم کشاورزی یا مواد مصرفی زیان آور به محیط زیست.

۴- طرز جلوگیری از پخش و ایجاد صدا های زیان آور به محیط زیست.

۵- حفظ محیط زیست از نظر ظواهر طبیعت و طرق زیباسازی آن.

ب - پیشنهاد ضوابط بمنظور مراقبت و جلوگیری از آلودگی آب، هوا، خاک، پخش فضولات اعم از زباله و مواد زائد کارخانجات و بطور کلی عواملی که مؤثر بر بروی محیط مینمایند.

ج - هرگونه اقدام مقتضی بمنظور بهبود و بهسازی محیط زیست در حدود قوانین مملکتی با حفظ حقوق اشخاص.

۵ - تنظیم و اجرای برنامه های آموزشی بمنظور تنویر و هدایت افکار عمومی در زمینه حفظ و بهسازی محیط زیست.

۵ - ایجاد باغهای وحش و موزه تاریخ طبیعی.

۹ - برقراری هرگونه محدودیت و ممنوعیت موقتی زمانی-مکانی-نوعی-طریقی و کمی شکار و صید و اعلام آن طبق مقررات ماده ۴ قانون شکار و صید.

۹ - همکاری با سازمانهای مشابه خارجی و بین المللی بمنظور حفظ محیط زیست در حدود تعهدات متقابل.

ماده ۷۵ - هرگاه اجرای هر یک از طرحهای عمرانی و یا بهره برداری از آنها بتشخیص سازمان باقانون و مقررات مربوط بحفاظت محیط زیست مغایرت داشته باشد سازمان مورد رابوزارتخانه یا مؤسسه مربوط اعلام خواهد نمود تا با همکاری سازمانهای ذیربط بمنظور رفع مشکل در طرح مزبور تجدید نظر بعمل آید.

در صورت وجود اختلاف نظر طبق تصمیم نخست وزیر عمل خواهد شد.

ماده ۸۵ - مبادرت بهرگونه شکار و صید و پرورش و تکثیر و نگاهداری و خرید و فروش جانوران وحشی و اجزاء آن و استفاده و سیاحت از مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳۴ این قانون مستلزم تحصیل پروانه یا اجازه از سازمان میباشد، در هر یک از موارد فوق که ضرورت ایجاد نماید سازمان میتواند بتصویب شورای عالی محیط زیست اجازه یا پروانه رایگان صادر نماید.

تبصره - در مواردی که صدور پروانه های موضوع این ماده همچنین صدور پروانه صادرات و واردات جانوران وحشی و اجزاء آنها بموجب قوانین مربوط بوزارتخانه ها یا سازمانهای دیگری محول گردیده مرجع صادر کننده پروانه با جلب موافقت سازمان اقدام خواهد کرد.

ماده ۹۵ - اقدام بهر عملی که موجبات آلودگی محیط زیست را فراهم نماید ممنوع است.

منظور از آلوده ساختن محیط زیست عبارتست از پخش یا آمیختن مواد خارجی بآب یا هوا یا خاک یا زمین بمیزانی که کیفیت فیزیکی یا شیمیایی یا بیولوژیک آن را بطوریکه زیان آور بحال انسان یا سایر موجودات زنده و یا گیاهان و یا آثار و ابنیه تاریخی باشد تغییر دهد.

تبصره - استعمال سموم بمنظور مبارزه با آفات نباتی و جانوران و حشرات موذی با رعایت قوانین و مقررات وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مشمول این ماده نخواهد بود ولی در صورتیکه استفاده از سموم برای مقاصد بالا مغایر با بهسازی محیط زیست باشد سازمان ضرورت تجدید نظر در مقررات مربوط و جایگزینی مواد و طرق دیگری را برای دفع آفات توصیه خواهد نمود.

ماده ۱۰ - مقررات جلوگیری از آلودگی یا تخریب محیط زیست و جلوگیری از پخش و ایجاد صدا های زیان آور به محیط زیست و همچنین ضوابط تعیین معیار و میزان آلودگی موضوع ماده ۹ این قانون و محدودیت و ممنوعیتهای مربوط بحفظ و بهبود و بهسازی محیط زیست بموجب آئین نامه های خواهد بود که بتصویب کمیسیونهای کشاورزی و منابع طبیعی و بهداری و دادگستری مجلسین برسد.

ماده ۱۱ - سازمان با توجه بمقررات و ضوابط مندرج در آئین نامه های مذکور در ماده ۱۰ کارخانجات و کارگاههاییکه موجبات آلودگی محیط زیست را فراهم مینمایند مشخص و مراتب را کتباً با ذکر دلایل بر حسب مورد بصاحبان یا مسئولان آنها اخطار مینماید که ظرف مدت معینی نسبت برفع موجبات آلودگی مبادرت یا از کار و فعالیت خودداری کنند. در صورتیکه در مهلت مقرر اقدام ننمایند بدستور سازمان از کار و فعالیت آنها ممانعت بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۲ - سازمان یا مسئولان کارخانجات و کارگاههاییکه موجبات آلودگی محیط زیست را فراهم مینمایند مشخص و مراتب را کتباً با ذکر دلایل بر حسب مورد بصاحبان یا مسئولان آنها اخطار مینماید که ظرف مدت معینی نسبت برفع موجبات آلودگی مبادرت یا از کار و فعالیت خودداری کنند. در صورتیکه در مهلت مقرر اقدام ننمایند بدستور سازمان از کار و فعالیت آنها ممانعت بعمل خواهد آمد.

ماده ۱۳ - کسانی که از مقررات و ضوابط مذکور در آئین نامه های موضوع ماده ۱۰ تخلف نمایند بر حسب مورد که در آئین نامه های مزبور تعیین خواهد شد بجزای نقدی از پانصد ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۴ - در مورد جرائم مذکور در این قانون سازمان حسب مورد شاکی یا مدعی خصوصی شناخته میشود.

ماده ۱۵ - مأمورین سازمان که از طرف سازمان مأمور کشف و تعقیب جرائم فوق الذکر میشوند در صورتیکه وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص زیر نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند از لحاظ اجرای این قانون و قانون شکار و صید در ردیف ضابطین دادگستری محسوب میشوند.

تبصره - در مواردیکه سازمانهای دیگر بموجب قوانین مربوط مأمور تعقیب جرائم مذکور در این قانون باشند سازمان نظر خود را بر حسب مورد بآن سازمانها اعلام خواهد کرد.

ماده ۱۶ - کلیه عرصه و اعیان املاک متعلق بدولت واقع در محدوده مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ همچنین کلیه تالابهای متعلق بدولت در اختیار سازمان قرار خواهد داشت و سازمان در بهره برداری از تالابها باستثناء مرداب بندر پهلوی و املاک مذکور قائم مقام قانونی مؤسسات یا سازمانهای مربوط میباشد ولی حق واگذاری عین آنها را ندارد.

تبصره ۱ - در صورتیکه استفاده از منابع مذکور مستلزم قطع درخت باشد سازمان جنگلهای و مراتع کشور طبق طرح سازمان رأساً عمل خواهد نمود.

تبصره ۲ - نحوه واگذاری منافع املاک مذکور در این ماده در آئین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده ۱۷ - در صورتیکه عرصه و اعیان املاک متعلق باشخاص و شهرداریها یا املاک موقوفه واقع در محدوده مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳

این قانون مورد نیاز باشد سازمان میتواند طبق مقررات قانون خرید اراضی وابسته و تأسیسات برای حفظ آثار تاریخی و باستانی مصوب آذرماه ۱۳۴۷ خریداری و تصرف نماید.

ماده ۱۸ - سازمان دارای گاردی خواهد بود با لباس متحدالشکل و تجهیزات لازم.

ماده ۱۹ - مناطقی از کشور که مقررات مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این قانون در آنها اجرا خواهد شد از طرف سازمان با رعایت شرایط و ضوابطی که در آئیننامه اجرائی این قانون مقرر میگردد تعیین و پس از تصویب شورای عالی اعلام میشود.

ماده ۲۰ - سازمان میتواند با تصویب شورای عالی محیط زیست کلیه یا قسمتی از وظائف و اختیارات خود را نسبت با اجرای مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این قانون در محدوده شهرها و هر یک از مناطق کشور ضمن تعیین حدود بر حسب مورد بشهرداریهای مربوط یا هر سازمان دولتی ذیربط محول نماید، در اینصورت شهرداریها و سازمانهای مذکور مسئول اجرای آن خواهند بود.

ماده ۲۱ - آئیننامه اجرائی این قانون با استثناء آئیننامه های مذکور در ماده ۱۰ پس از تأیید شورای عالی محیط زیست بتصویب هیئت وزیران میرسد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -
مهندس نظمی

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۳۵۳/۱/۳۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بحفاظت و بهسازی محیط زیست را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ربیگی

گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری
بمجلس شورای ملی
کمیسیون بهداری در جلسه ۵۳/۲/۲ با حضور

نمایندگان دولت لایحه مربوط بحفاظت و بهسازی محیط زیست را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون بهداری - دکتر حیدرقلی برومند

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری
بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۵۳/۲/۲۸ با حضور

نمایندگان دولت لایحه مربوط بحفاظت و بهسازی محیط زیست را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را عیناً تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری :

دکتر سید محمد رضا تنکابنی

رئیس - ماده اول قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - حفاظت و بهبود و بهسازی محیط زیست و

پیشگیری و ممانعت از هر نوع آلودگی و هر اقدام مخربی که موجب برهم خوردن تعادل و تناسب محیط زیست میشود همچنین کلیه امور مربوط بجانوران وحشی و آبریان آبهای داخلی وظیفه سازمان محیط زیست است.

سازمان محیط زیست که جایگزین سازمان حفاظت

محیط زیست میباشد و در این قانون سازمان نامیده میشود وابسته به نخست وزیر و دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و زیر نظر شورای عالی محیط زیست انجام وظیفه مینماید.

تبصره - در مناطق شکار گاههای سلطنتی مقررات مربوط را شکاربانی سلطنتی رأساً انجام خواهد داد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری

نشد) به ماده اول رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵ - رئیس شورای عالی محیط زیست بفرمان همایونی منصوب میشود و اعضای آن عبارتند از:

وزیر دارائی - وزیر کشاورزی و منابع طبیعی - وزیر بهداری - وزیر تعاون و امور روستاها - وزیر آب و برق - وزیر اقتصاد - وزیر کشور - وزیر آبادانی و مسکن - مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران - وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه و پنج نفر از اشخاص ذیصلاحیت که به پیشنهاد ریاست شورای عالی با فرمان همایونی برای مدت پنجسال منصوب میشوند.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۲ خانمها و آقایانی که موافقت خواهش می کنید قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۳ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۳۵ - شورای عالی محیط زیست علاوه بر وظائف و اختیاراتی که در قانون شکار و صید برای شورای عالی شکاربانی و نظارت بر صید مقرر بوده دارای وظایف و اختیارات زیر است:

الف - تعیین مناطقی تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش منطقه حفاظت شده و تصویب حدود دقیق این مناطق با رعایت نکات زیر:

۱ - مفاد ماده ۲۷ قانون شکار و صید مصوب خردادماه ۱۳۴۶ و همچنین قوانین و مقررات مربوط به سازمان جنگلها و مراتع.

۲ - کسب موافقت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی در مورد مناطقی که با اجازه یا توسط سازمان جنگلها و مراتع کشور در آنها طرح جنگلداری یا مرتع داری بموقع عمل گذارده میشود.

۳ - کسب موافقت وزیر اقتصاد در مورد مناطقی که طرحهای اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی طبق قوانین مربوط اجرا میگردد.

صدور هر گونه پروانه اکتشاف و بهره برداری از مواد معدنی برای مناطقی که تحت عنوان پارک ملی - آثار طبیعی ملی - پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت

شده تعیین نگردیده اند موقوف بموافقت شورای عالی محیط زیست میباشد.

تبصره - تعریف مناطق و تعیین ضوابط و مقررات مربوط بمناطق مذکور در این بند بموجب آئیننامه اجرائی این قانون خواهد بود.

ب - تعیین انواع و بها و مدت اعتبار پروانه های موضوع ماده ۸ این قانون.

ج - موافقت با اعطاء جایزه باشخاص طبق آئیننامه اجرائی این قانون.

رئیس - آقای جوانشیر بفرمائید.

جوانشیر - آقای رئیس، همکاران محترم لایحه مواد مندرج در لایحه برای هر ناظر و برای هر محقق زاویه های گوناگونی را برای مطالعه و دیده های خاص بوجود می آورد، من بمناسبت يك احساسات لطیف که نسبت بحیوانات و حیوانات وحشی بخصوص آهوان

زیبای این سرزمین دارم در ماده ۳ خواستم که نسبت بشکار چند کلمه ای عرض کرده باشم. یکی از نویسندگان فرانسوی می گوید من موقعیکه آهوئی را شکار کردم وقتی بسر آن حیوان زیبا رفتم از دو چشمان سیاه دل انگیز و شورانگیز آن حیوان دو قطره اشک فروریخت دانستم که

انسان نسبت بحیوان چه جنایتها که نمی کند. من معتقد نیستم که بگویم شکار را برای همیشه قدغن کنید ولی اطمینان دارم که از طرف اداره شکاربانی نسبت بشکار، بیشتر جنبه ورزش و جنبه هنر تیراندازی و جنبه هنر نظامی باید در نظر گرفته شود و هیچگاه ظلم و ستمی نسبت باین حیوانات زیبا که در امنیت جنگلها پراکنده

هستند اعمال نشود. نمیدانم مجلس شورای ملی تا چه حد نسبت به این مسأله حساسیت دارد و ما فقط باید در موقعی که پای انسانها در میان باشد همه سراپا گوش شویم، حیوانات این مملکت هم باید از امنیت برخوردار

باشوند (صحیح است)، آهوان زیبای این مملکت هم همیشه باید از امنیت برخوردار باشند، شکار نباید جنبه ستم و ظلم بخود بگیرد، شکار باید همان جنبه ورزش و اسپورت را داشته باشد و ما باید این جنبه را حفظ کنیم، من نمیدانم نماینده اداره شکاربانی اینجانشریف دارند یا نه؟ و اصولاً شکار و شکاربانی جزء کدام دستگاه

است ، مثل اینکه با جناب دکتر همایونفر است چه بهتر ایشان مردی رمانتیک و حساس و شاعر پیشه هستند و من چه خوب انتخاب کردم این موضوع را ، واقعاً خیال می کنم باین موضوع آقای دکتر ، اداره شکاربانی بایستی توجه و دقت بیشتری بکنند. جناب آقای المونی بخاطر دارند که متأسفانه هزار بار متأسفانه وقتی که این کشور اشغال بود ، سربازهای بیگانه نسبت به آهوان زیبای این مملکت چه ستمها روا داشتند ، شکار با پروژکتور - شکار با جیب ، شکار با وسیله نقلیه که از مدرنترین و ستمکارترین و ظالمانه ترین نوع شکار است که انسانها نسبت به حیوانات اعمال می کنند ما نباید وقتی که تنها پای انسانها و آدمها و رفاه اجتماعی آنها در میان است بیایم اینجانبست این تریبون داد سخن برای رفاه انسانها بدهیم ، حیوانات این مملکت هم باید از مواهب امنیت و عدالت برخوردار شوند من انتظار دارم جناب معاونت وزارت کشاورزی این پیام حیواندوستی ما را بسازمان شکاربانی ابلاغ بفرمائید که دقت بیشتری در امر شکار مبذول دارند ، خیلی متشکرم (احسن).

رئیس - نظر دیگری در ماده ۳ نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۳** رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۴** قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - هر نوع ممنوعیت و محدودیت و مقرراتی که برای مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ این قانون برقرار میگردد نباید با حق مالکیت یا حق انتفاع اشخاصیکه در داخل این مناطق قانوناً دارا هستند مغایر باشد.

رئیس - در ماده ۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۴** رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۵** قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - رئیس سازمان به پیشنهاد شورای عالی و موافقت نخست وزیر با فرمان همایونی منصوب میشود و از لحاظ مقام و حقوق و مزایا در ردیف معاونین

نخست وزیر میباشد و سمت دبیر شورا را خواهد داشت. **رئیس** - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۵ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۶** قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - سازمان علاوه بر وظائف و اختیاراتی که در قانون شکار و صید برای سازمان شکاربانی و نظارت بر صید مقرر بوده دارای وظائف و اختیارات زیر است:

الف - انجام تحقیقات و بررسیهای علمی و اقتصادی در زمینه حفاظت و بهبود و بهسازی محیط زیست و جلوگیری از آلودگی و برهم خوردن تعادل محیط زیست از جمله موارد ذیل:

۱- طرز حفظ تعادل اکولوژیک طبیعت (حفظ مناسبات محیط زیست).

۲- تغییراتی که تأسیسات و مستحذات مختلف در وضع فیزیکی و شیمیائی و بیولوژیک خاک، آب و هوا ایجاد مینمایند و این تغییرات سبب دگرگونی وضع طبیعی میگرددند. مانند تغییر و تخریب مسیر رودخانهها، تخریب جنگلها و مراتع، دگرگونی اکولوژی دریاها، بهم خوردن زه کشی طبیعی آنها و دگرگونی و انهدام تالابها.

۳- استفاده از سموم کشاورزی با مواد مصرفی زیان آور بمحیط زیست.

۴- طرز جلوگیری از پخش و ایجاد صدا های زیان آور بمحیط زیست.

۵- حفظ محیط زیست از نظر ظواهر طبیعت و طرز زیباسازی آن.

ب - پیشنهاد ضوابط بمنظور مراقبت و جلوگیری از آلودگی آب ، هوا ، خاک ، پخش فضولات اعم از زباله و مواد زائد کارخانجات و بطور کلی عواملی که مؤثر بر روی محیط میباشدند.

ج - هر گونه اقدام مقتضی بمنظور بهبود و بهسازی محیط زیست در حدود قوانین مملکتی با حفظ حقوق اشخاص.

د - تنظیم و اجرای برنامه های آموزشی بمنظور تنویر و هدایت افکار عمومی در زمینه حفظ و بهسازی محیط زیست.

ه - ایجاد باغهای وحش و موزه تاریخ طبیعی.

و - برقراری هرگونه محدودیت و ممنوعیت موقتی زمانی-مکانی-نوعی-طریقی و کمی شکار و صید و اعلام آن طبق مقررات ماده ۴ قانون شکار و صید.

ز - همکاری با سازمانهای مشابه خارجی و بین المللی بمنظور حفظ محیط زیست در حدود تعهدات متقابل.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۶ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۷** قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - هرگاه اجرای هر یک از طرحهای عمرانی و یا بهره برداری از آنها بشخص سازمان باقانون و مقررات مربوط بحفاظت محیط زیست مغایرت داشته باشد سازمان مورد رابوزارتخانه یا مؤسسه مربوط اعلام خواهد نمود تا با همکاری سازمانهای ذیربط بمنظور رفع مشکل در طرح مزبور تجدید نظر بعمل آید.

در صورت وجود اختلاف نظر طبق تصمیم نخست وزیر عمل خواهد شد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) **ماده ۷** رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۸** قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - مبادرت بهر گونه شکار و صید و پرورش و تکثیر و نگاهداری و خرید و فروش جانوران وحشی و اجزاء آن و استفاده و سیاحت از مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ این قانون مستلزم تحصیل پروانه یا اجازه از سازمان میباشد ، در هر یک از موارد فوق که ضرورت ایجاد نماید سازمان میتواند باتصویب شورای عالی محیط زیست اجازه یا پروانه رایگان صادر نماید.

تبصره ۵ - در مواردی که صدور پروانه های موضوع

این ماده همچنین صدور پروانه صادرات و واردات جانوران وحشی و اجزاء آنها بموجب قوانین مربوط بوزارتخانه ها یا سازمانهای دیگری محول گردیده مرجع صادر کننده پروانه با جلب موافقت سازمان اقدام خواهد کرد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۸ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۹** قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - اقدام بهر عملی که موجبات آلودگی محیط زیست را فراهم نماید ممنوع است.

منظور از آلوده ساختن محیط زیست عبارتست از پخش یا آمیختن مواد خارجی با آب یا خاک یا زمین بمیزانی که کیفیت فیزیکی یا شیمیائی یا بیولوژیک آن را بطوریکه زیان آور بحال انسان یا سایر موجودات زنده و یا گیاهان و یا آثار و ابنیه تاریخی باشد تغییر دهد.

تبصره - استعمال سموم بمنظور مبارزه با آفات نباتی و جانوران و حشرات مودی با رعایت قوانین و مقررات وزارت کشاورزی و منابع طبیعی مشمول این ماده نخواهد بود ولی در صورتیکه استفاده از سموم برای مقاصد بالا مغایر با بهسازی محیط زیست باشد سازمان ضرورت تجدید نظر در مقررات مربوط و جایگزینی مواد و طرق دیگری را برای دفع آفات توصیه خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۹ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. **ماده ۱۰** قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - مقررات جلوگیری از آلودگی یا تخریب محیط زیست و جلوگیری از پخش و ایجاد صدا های زیان آور به محیط زیست و همچنین ضوابط تعیین معیار و میزان آلودگی موضوع ماده ۹ این قانون و محدودیت و ممنوعیتهای مربوط بحفظ و بهبود و بهسازی محیط زیست بموجب آئین نامه هایی خواهد بود که بتصویب کمیسیونهای

کشاورزی و منابع طبیعی و بهداشتی و دادگستری مجلسین برسد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 رأی میگیریم بماده ۱۰ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.
 ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - سازمان با توجه بمقررات و ضوابط مندرج در آئین نامه های مذکور در ماده ۱۰ کارخانجات و کارگاههاییکه موجبات آلودگی محیط زیست را فراهم مینمایند مشخص و مراتب را کتباً با ذکر دلایل بر حسب مورد بصاحبان یا مسئولان آنها اخطار مینماید که ظرف مدت معینی نسبت بر رفع موجبات آلودگی مبادرت یا از کار و فعالیت خودداری کنند. در صورتیکه در مهلت مقرر اقدام ننمایند بدستور سازمان از کار و فعالیت آنها ممانعت بعمل خواهد آمد.

در صورتیکه اشخاص ذینفع نسبت با اخطار یادستور سازمان معترض باشند میتوانند بدادگاه شهرستان محل شکایت نمایند دادگاه فوراً و خارج از نوبت بموضوع رسیدگی میکند و در صورتیکه اعتراض را وارد تشخیص دهد رأی بابطال اخطار یا رفع ممانعت خواهد داد.
 رأی دادگاه قطعی است.

تبصره - سازمان میتواند در مورد کارخانجات و کارگاههاییکه خطرات فوری در برداشته باشند با موافقت رئیس سازمان یا نماینده معرفی شده از طرف نامبرده بدون اخطار قبلی دستور ممانعت کار و فعالیت آنها را بدهد.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 رأی میگیریم بماده ۱۱ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - صاحبان یا مسئولان کارخانجات و کارگاههای موضوع ماده ۱۱ مکلفند بمحض ابلاغ دستور سازمان، کار یا فعالیت ممنوع شده را متوقف و تعطیل نمایند. ادامه کار یا فعالیت مزبور منوط با اجازه

سازمان یا رأی دادگاه صلاحیتدار خواهد بود. در صورت تخلف بحسب جنحه ای از شصت و یکروز تا یک سال و یا پرداخت جزای نقدی از پنج هزار و یک تا پنجاه هزار ریال یا بهر دو مجازات محکوم خواهند شد.
رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 رأی میگیریم بماده ۱۲ خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش می کنند قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - کسانیکه از مقررات و ضوابط مذکور در آئین نامه های موضوع ماده ۱۰ تخلف نمایند بر حسب مورد که در آئین نامه های مزبور تعیین خواهد شد بجزای نقدی از بانصد ریال تا پنجاه هزار ریال محکوم خواهند شد.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - در مورد جرائم مذکور در این قانون سازمان حسب مورد شاکمی یا مدعی خصوصی شناخته میشود.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - مأمورین سازمان که از طرف سازمان مأمور کشف و تعقیب جرائم فوق الذکر میشوند در صورتیکه وظائف ضابطین دادگستری را در کلاس مخصوص زیر نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته باشند از لحاظ اجرای این قانون و قانون شکار و صید در ردیف ضابطین دادگستری محسوب میشوند.

تبصره - در مواردیکه سازمانهای دیگر بموجب قوانین مربوط مأمور تعقیب جرائم مذکور در این قانون

باشند سازمان نظر خود را بر حسب مورد بآن سازمانها اعلام خواهد کرد.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - کلیه عرصه و اعیان املاک متعلق بدولت واقع در محدوده مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ همچنین کلیه تالابهای متعلق بدولت در اختیار سازمان قرار خواهد داشت و سازمان در بهره برداری از تالابها باستثناء مرداب بندر پهلوی و املاک مذکور قائم مقام قانونی مؤسسات یا سازمانهای مربوط میباشد ولی حق واگذاری عین آنها را ندارد.

تبصره ۱ - در صورتیکه استفاده از منابع مذکور مستلزم قطع درخت باشد سازمان جنگلها و مراتع کشور طبق طرح سازمان رأساً عمل خواهد نمود.

تبصره ۲ - نحوه واگذاری منافع املاک مذکور در این ماده در آئین نامه اجرائی این قانون تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - در صورتیکه عرصه و اعیان املاک متعلق باشخاص و شهرداریها یا املاک موقوفه واقع در محدوده مناطق مذکور در بند (الف) ماده ۳ این قانون مورد نیاز باشد سازمان میتواند طبق مقررات قانون خرید اراضی و ابنیه و تأسیسات، برای حفظ آثار تاریخی و باستانی مصوب آذرماه ۱۳۴۷ خریداری و تصرف نماید.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - سازمان دارای گاردی خواهد بود با لباس متحدالشکل و تجهیزات لازم.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۱۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - مناطقی از کشور که مقررات مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این قانون در آنها اجراء خواهد شد از طرف سازمان با رعایت شرایط و ضوابطی که در آئین نامه اجرائی این قانون مقرر میگردد تعیین و پس از تصویب شورای عالی اعلام میشود.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۱۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۰ - سازمان میتواند با تصویب شورای عالی محیط زیست کلیه یا قسمتی از وظائف و اختیارات خود را نسبت با اجرای مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این قانون در محدوده شهرها و هر یک از مناطق کشور ضمن تعیین حدود بر حسب مورد شهرداریهای مربوط یا هر سازمان دولتی ذیربط محول نماید، در اینصورت شهرداریها و سازمانهای مذکور مسئول اجرای آن خواهند بود.

رئیس - در ماده ۲۰ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۲۰ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۲۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۱ - آئین نامه اجرائی این قانون باستثناء آئین نامه های مذکور در ماده ۱۰ پس از تأیید شورای عالی محیط زیست بتصویب هیئت وزیران میرسد.

رئیس - در ماده ۲۱ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
 بماده ۲۱ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت

خواهش می‌کنم قیام فرمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد. کلیات آخر لایحه مطرح است. آقای دکتر نایبی بفرماید.

دکتر نایبی - جناب آقای رئیس و همکاران محترم اگر اعدا بکنیم که هدفهای قانونی که امروز آخرین مرحله تصویب آن در مجلس ایران پایان می‌گیرد نه تنها واجد یک اهمیت مملکتی و منطقه‌ای بلکه واجد یک اهمیت جهانی است سخنی بگزارم نگفته‌ام زیرا حفاظت و بهسازی محیط زیست و حفظ و احیاء منابع طبیعی در مقابل عوامل مخرب آینده نه تنها یک الزام و ضرورت محلی بلکه ایفاء یک وظیفه مقدس در برابر هستی و حیات همه انسانهایی است که امروز می‌زیند و یاد فراداهای نزدیک و دور قدم بروی خاک می‌گذارند. بنابراین سهل‌گیری و سطحی‌گیری مسئله و انتقاد و تأیید از آن از دیدگاه اتوبوس‌رانی تهران و یا بررسی حل آن بایک قلم اندازی کوتاه در روزنامه فلان نه‌نشان توانائی بل علامت ناآشنائی بامسئله است (احسنت).

این برای همه مامایه سرافرازی است که کشور ما شاید اولین کشور در حال پیشرفت می‌باشد که مسئله حفاظت محیط را بصورت یک برنامه جامع در برنامه عمرانی خود گنجانده است و آن را نه از دیدگاه تجمل بلکه از یک زاویه علمی و ضرورت عینی مورد توجه قرار داده است و این خود از جلوه‌های جهانی معنوی انقلاب ایران است، یعنی دست‌یابی به تکنولوژی و پیشرفت بدون از دست دادن سنن و نوامیس اخلاقی مردم این مملکت و بکار گرفتن انرژی و ماشین با احتراز از عواقب زیانبخش و مضر آن و حفظ محیط زیست و غنای طبیعی این سرزمین. باید دانست که اساس تمدن غرب از رنسانس تا امروز بر جواز تجاوز دائم به طبیعت استوار بوده است. از قرن هیجدهم که پیشرفت بشریت با پیشرفت تکنولوژی قرین شد؛ چنین گمان میرفت که تکنولوژی قادر بحل کلیه مسائل حتی عواقب و خطرات زائیده از خود تکنولوژی نیز می‌باشد ولی انتشار نتیجه تحقیقات پژوهشگران تحت عنوان (حدود رشد توسعه) این خطر را نشان داد که منابع طبیعت که فعالیت انسانها بدان وابسته است بسرعت رو بنابودی می‌رود و اختلال در نظام

اکولوژیک بحدی است که امکان تجدید منابع حیات را از طبیعت سلب کرده است.

توجه بمسئله حفاظت و محیط زیست در محیط بین‌المللی از حدود شصت سال پیش شروع شده است. اولین کنفرانس‌های حفظ مناظر و مرایای طبیعی در برن در سال ۱۹۱۳ و سپس در پاریس بسال ۱۹۲۳ و در لایک سانس در سال ۱۹۴۹ تشکیل شدند و این نتیجه را اعلام داشتند که در حدود یک قرن صنعتی ۱۵۰ نوع پرنده و حیوانات مختلف از بین رفته و حدود هزار نوع دیگر در خطر انهدام قرار گرفته‌اند (صحیح است). توجه پدیدده آلودگی محیط امری تازه است. و عامه مردم مسائل محیط را بیشتر از دیدگاه آلودگی محیط می‌شناسند. آلودگی هوا - آب - خاک - تراکم فضولات صنعتی و فزونی صدا و هیاهو - آلودگی مربوط بصرف دائم التزاید انرژی و لذا گرم ساختن فضای زمین و بهم ریختن کامل تعادل اکولوژیک - آلودگی بیش از پیش دریاها که شاید بیش از ده میلیون تن متریک در سال هرسه نه‌تها بخودی خود خطرناک هستند بلکه بانهدام منابع زیست‌بزی می‌انجامند بطوریکه در یک قرن اخیر پانصد میلیون هکتار از اراضی مزروعی فرسوده شده و دو نولت جنگلهای جهان از حیز انتفاع افتاده است.

در برابر چنین خطری دو نوع عکس‌العمل موجود است یکی عکس‌العمل ساده گیران که تعدیل استثمار منابع طبیعی و تخفیف در آهنگ آلوده سازی و رعایت ضوابط اکولوژیک را چاره درد میدانند.

ودسته دشوار انگاران که دگرگونی بنیادی در نظام اجتماعی و تمدن بشری را راه حل چاره و بحران میدانند و در مجموع سه نظریه مختلف ابراز میدارند:

۱- ترک تمدن صنعتی و استفاده از تکنولوژی بی‌زیان.

۲- جلوگیری از آلوده سازی محیط بوسیله مهار کردن نظام سرمایه داری از ساختن محصولات غیر لازم بمنظور سودجویی.

۳- ایجاد تحول بنیادی در تمدن مادی بشر - تمدن سودجو و قدرت طلب و عاری از توازن اخلاقی که از توجه بزبان‌های وارده بر ملل و جوامع دیگر سر باز می‌زند و فقط

بنتفع خود خواهد شد و در هر صورت از نظر علمی در مورد محیط زیست عوامل افزایش جمعیت - آلودگی طبیعت - تباهی و فناى منابع طبیعی - استفاده زیاده از خداز طبیعت بمنظور تغذیه - سرمایه گذاری های اقتصادی بمنظور سودجویی - توسعه شهرنشینی - سوء اداره منابع طبیعت و کاربرد زیانبخش مواد شیمیائی مورد توجه است و بی‌گمان در مقابل این عوامل متغیر مسلماً راه چاره نیز، بسیار متغیر خواهد بود که از پیشهاد توقف رشد یا آهسته کردن آن تا بی‌زیان کردن و کم‌زیان کردن تکنولوژی

فرق می‌کند که خوشبختانه هیچک از این راه‌حلها از دید دقیق برنامه‌ریزان برنامه پنجم عمرانی کشور دور نمانده است و ایجاد سازمان محیط زیست طبق لایحه حاضر نشان آشنائی کامل به ماسئله از تمام جوانب و زوایا و با توجه بتجارب بدست آمده در کشورهای دیگر است. بندهای موجود این قانون از قبیل عنایت بجلوگیری از انهدام جانوران و حفاظت محیط زیست و جلوگیری از آلودگی هوا و حفظ اکوسیستم هادر کنار توجه به بهداشت محیط صنعتی و اصلاح خانه‌سازی در شهرها و تهیه آب سالم و دفع فاضلاب شهرها و در متن توزیع عادلانه در آمد ها و معطوف کردن برنامه‌های اقتصادی از ازدیاد کمی در آمد ملی به بهبود کیفی زندگی فرد فرد مردم نشانه‌ای از روشن بینی برنامه‌ریزان و توجه دولت باین امر ملی و جهانی است. بدیهی است که اعتبار ۳۲ میلیاردی موجود در برنامه پنجم فقط می‌تواند مقدمه اختصاص اعتبارات سنگین تر برای این امر حیاتی باشد که قطعاً مورد توجه دولت در اصلاح برنامه پنجم خواهد بود ولی نباید فراموش کرد که بمنظور توفیق چنین برنامه‌ای ایجاد یک تحول فکری و انقلاب روحی در مردم ضرورت دارد که همان حرمت را که سنن باستانی به طبیعت داشت احیاء و مراعات نماید و بقول خانم ایندیرا گاندی (در مشکل محیط زیست عامل اصلی تکنیک نیست بلکه ارزش‌های اخلاقی است که در جهان حکومت دارد یعنی عدم توجه بمنافع دیگران و استثمار بی‌امان) و بقول هربرت مارکوس (آلودگی و مسمومیت محیط همانقدر که امری فیزیکی است امری فکری و ذهنی هم

هست) ولذا بازگشت به احترام طبیعت و پاسداری ضوابط و ارزشهای اخلاقی، رهائی از اسارت ماشین و مصرف و توجه بمعنویات در زمینه ایجاد یک زندگی انسانی بهتر برای عموم انسانها ارزشهای نظامی است که مارا می‌تواند بسوی بهبود محیط زیست رهبری کند یعنی همان ارزشهایی که فلسفه انقلاب شاه و ملت را تشکیل می‌دهند و از حد اعلای آینده نگری در عین احترام بارزش طبیعت و معنویت انسان برخوردار است فلسفه‌ای که هماهنگ با حافظ می‌گوید.

شستوشی کن و آنگه بخراپات خرام

تا نگردد ز تو این دیر خراب آلوده

(احسنت)

رئیس - آقای مهندس عدل بفرماید.

مهندس فیروز عدل - جناب آقای رئیس، نمایندگان

محترم، در مورد اهمیت لایحه حفاظت محیط زیست همکاران جنمدم جناب آقای دکتر نایبی مفصلاً صحبت کردند و بنده نمی‌خواهم وقت خانمها و آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی را بگیرم و همینقدر بذکر این مطلب اکتفا می‌کنم که امروزه در بیشتر ممالک مترقی جهان که استفاده از ماشین بحدا اکثر رسیده است با آلودگی محیط زیست مواجه می‌باشند و حتی در بعضی از شهرهای بزرگ مثل توکیو در خیابانها دستگاه تنفس اکسیژن کار گذاشته شده است، بنابراین با ذکر این مطلب ضرورت و اهمیت تصویب این لایحه خود بخود توجه می‌گردد. خوشبختانه این سازمان که ریاست شورای عالی آن با والا حضرت عبدالرضا پهلوی می‌باشد توانسته در مدت کوتاهی در مورد حفظ محیط زیست و علی‌الخصوص حفظ نسل شکار و صید در مملکت گامهای بلندی بردارد که از هر لحاظ درخور شایان تقدیر می‌باشد. این سازمان با ایجاد آموزشگاه در آینده افراد تحصیل کرده برای اداره سازمان تربیت میکند چون اداره چنین سازمانی بدون افراد تحصیل کرده غیر عملی است و خوشبختانه باین موضوع توجه کافی شده است در ضمن باستحضار همکاران جنمدم جناب آقای جوانشیر باید برسانم که نظر ایشان از نظر حفظ نسل شکار و صید کاملاً تأمین است زیرا امروزه شکار در کشور تحت ضوابط و شرایط معینی که متکی بقوانین و مقررات خاصی می‌باشد انجام

میگردد و از نظر حفظ نسل شکار، پارک وحش های متعدد و مناطق حفاظت شده بسیار زیادی در نقاط مختلف کشور وجود دارد که در آنجا از انقراض نسل شکار جلوگیری میگردد خوشبختانه هفته گذشته بنا بدعوت جناب آقای مهندس روحانی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی و همچنین جناب آقای اسکندر فیروز معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست اعضاء کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی از پارک وحش محمدرضا شاه بازدید بعمل آوردند. این پارک بمساحت ۹۱۵۰۰ هکتار میباشد که در آن انواع و اقسام حیوانات وحشی و پرندگان تحت نظر دکتر های دامپزشک و بیولوژیست ها نگاهداری میشوند این پارک یکی از زیباترین پارک های وحش دنیا میباشد. در اینجا لازم میدانم مراتب سپاس و حق شناسی ملت ایران را به پیشگاه شاهنشاه آریامهر رهبر داهی ملت ایران تقدیم نمایم؛ زیرا معظم له همانطوریکه باوجود آوردن انقلاب ششم بهمین رفاه و آسایش ملت ایران و پیشرفت و ترقی مملکت رافراهم فرمودند قبل از انقلاب هم بفکر محیط زیست سالم برای ملت و جلوگیری از خرابی جنگلها و انقراض نسل حیوانات وحشی بودند و اعطاء پارک وحش

جنگلی مذکور به کانون شکار سابق و سازمان محیط زیست فعلی نمونه بارز اندیشه بزرگ رهبر انقلاب میباشد و ملت ایران با خلوص نیت در برابر افکار بلند شاهنشاه سر تعظیم فرود میآورد و از مسئولان خدمتگزار این سازمان تشکر می نماید؛ همچنین از جناب آقای مهندس روحانی وزیر محترم کشاورزی و منابع طبیعی و جناب آقای اسکندر فیروز رئیس سازمان حفاظت محیط زیست که موجبات این سفر جالب و آموزنده را فراهم آورده اند از طرف خود و اعضاء کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مجلس شورای ملی صمیمانه تشکر می نمایم (احسنست).

رئیس - نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بمجموع مواد و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب مجدد بمجلس سنا فرستاده میشود.

۷- طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به موافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال
رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال مطرح است قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون امور خارجه در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۳/۲/۱۵ با حضور آقایان احمد اقبال معاون وزارت امور خارجه و دکتر فتح الله سعادت معاون وزارت اطلاعات و دکتر جهانگیر میرعلاء معاون وزارت علوم و آموزش عالی لایحه شماره ۷۵۳۴۴ مورخ ۱۳۵۲/۱۲/۲۸ دولت راجع بموافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال را که در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۱/۲۹ تقدیم وبشماره ۱۱۲۳ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و بشرح زیر تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال

ماده ۱ و ۲ - موافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال مشتمل بر یک مقدمه و پنج ماده که در تاریخ ۲۲ بهمن ماه ۱۳۵۲ (۱۱ فوریه ۱۹۷۴) بین نمایندگان مختار دو دولت در داکار با مضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس
گزارش شور اول از کمیسیون اطلاعات
بمجلس شورای ملی

کمیسیون اطلاعات در جلسه روز دوشنبه ۱۳۵۳/۲/۱۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت

شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد.

مخبر کمیسیون اطلاعات - نجفقلی پسپان
گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۲/۲۴ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بموافقتنامه همکاری فرهنگی و علمی و فنی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری سنگال را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.
مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی -
دکتر امیرحسن زهرائی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بورود در شور ماده واحده رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. در ماده واحده نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه برای شور دوم بکمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۸- طرح گزارش شور اول کمیسیون دارائی راجع بحفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی

رئیس - گزارش شور اول حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۵۳ با حضور آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۲۷۷۶۲ مورخ ۱۳۵۱/۸/۲ راجع بحفاظت دریا از آلودگی با مواد نفتی را که در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۸/۲ تقدیم وبشماره ۴۲۵ چاپ گردیده مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی

ماده ۱ - آلوده کردن رودخانه های مرزی و آبهای داخلی و دریای سرزمینی ایران بر حسب مورد به نفت یا هر نوع مخلوط نفتی خواه توسط کشتی ها و خواه توسط سکوها ی حفاری یا جزایر مصنوعی (اعم از ثابت و شناور) و خواه توسط لوله ها و تأسیسات و مخازن واقع در خشکی یا دریای منوع است و مرتکب به پرداخت جزای نقدی از بیست هزار ریال تا دو بیست هزار ریال محکوم خواهد شد و در صورت ارتکاب مجدد بحد اکثر مجازات محکوم میگردد مشروط بر اینکه بیش از یکسال از تاریخ قطعیت حکم سابق نگذشته باشد. در صورتیکه آلودگی بواسطه بی مبالانی یا بی احتیاطی واقع شود جزای مرتکب حداقل مجازات مذکور خواهد بود.

تبصره - تاهنگامیکه نحوه جلوگیری از آلودگی خلیج فارس و بحر عمان از طریق معاهدات چند جانبه بین المللی یا توافق های دو جانبه بین دولت شاهنشاهی ایران و سایر دول ساحلی مناطق مذکور فوق تعیین نشده باشد مقررات این قانون در خلیج فارس تا حد نهائی آبهای روی فلات قاره و در بحر عمان تا فاصله پنجاه میل از خط مبدأ دریای سرزمینی لازم الاجراء خواهد بود.

در مناطقی که فلات قاره ایران در خلیج فارس بموجب موافقتنامه هائی با دول دیگر تعیین و تحدید نگردیده است تا زمانی که بترتیب دیگری بین طرفین توافق نشده باشد اجراء مقررات این قانون محدود به خط منصفی است که کلیه نقاط آن از نزدیکترین نقاط خطوط مبدأ دریای سرزمینی ایران و کشور مقابل آن بیک فاصله باشد.

ماده ۲ - در اصطلاح این قانون :

منظور از «دریای سرزمینی» دریای ساحلی موضوع ماده ۳ قانون اصلاح قانون تعیین حدود آبهای ساحلی و منطقه نظارت مصوب ۲۲ فروردین ۱۳۳۸ میباشد. «آلوده کردن» اعم است از تخلیه یا نشست نفت یا هرگونه مخلوط نفتی در آبهای مشمول این قانون

«نفت» اعم است از نفت خام یا تصفیه شده خواه به تنهایی و یا بصورت آمیخته با فضولات و رسوبات آنها.

«مخلوط نفتی» هرگونه مخلوطی است که دارای نفت باشد.

«کشتی» اعم است از هر نوع وسیله نقلیه دریا رو از جمله وسائل شناور خواه دارای نیروی محرک باشد یا بنوعی یدک شود.

«نفتکش» هرگونه کشتی است که قسمت اعظم مخازن بارگیری آن بمنظور حمل و نقل مایعات ساخته شده و در قسمت مزبور بالفعل بار دیگری جز نفت نباشد.

«میل» عبارت است از میل دریائی که معادل ۱۸۵۲ متر میباشد.

«شدت تخلیه یا نشست محتوی نفتی» یعنی مقدار نفت تخلیه شده بر حسب لیتر در ساعت در هر لحظه تقسیم بر سرعت حرکت کشتی بر حسب گره دریائی در همان لحظه.

ماده ۳۵۴ - انواع کشتیهای زیر که در آنها یا بنادر ایران هستند مکلف به تنظیم و نگاهداری دفتری بنام «دفتر ثبت نفت» میباشند:

الف - کلیه کشتیهای نفتکش ظرفیت غیر خالص ۱۵۰ تن یا بیشتر.

ب - کلیه کشتیهای غیر نفتکش ظرفیت غیر خالص ۴۰۰ تن یا بیشتر.

ماده ۳۵۵ - وقایع مشروح زیر باید در هر مورد بلافاصله پس از وقوع بطور کامل و بر حسب تاریخ، ساعات، نام بندر یا بنادر با عرض و طول جغرافیائی در دفتر ثبت نفت مقرر در ماده بالا درج شود، گزارش مندرج در دفتر مزبور باید همان روز توسط افسر یا افسران مسئول کشتی امضاء و عیناً به گواهی فرمانده برسد:

الف - آبرگیری در مخازن بمنظور حفظ توازن و همچنین تخلیه آن باید:

۱ - نام و یا شماره مخازن مورد نظر بر حسب نقشه گنجایش کشتی.

۲ - نوع مواد نفتی که قبلاً در هر کدام از مخازن مذکور بار بوده است.

۳ - مقدار تقریبی نفت مخلوط با آب در مواقع انتقال آن بمخازن گند آب (با حداکثر ده درصد تقریب).

ب - شستشوی مخازن نفت با ذکر:

۱ - نام و یا شماره مخازن شسته شده.

۲ - نوع مواد نفتی که قبلاً در هر کدام از مخازن مذکور بار بوده است.

۳ - نام یا شماره مخازن گند آب که آب و نفت مخازن اصلی به آنها منتقل گردیده است (در صورتیکه آب و نفت مزبور بدریا تخلیه گردد باید ذکر گردد).

ج - ته نشین شدن آب از نفت در مخازن گند آب و تخلیه آب آن به دریا با قید:

۱ - نام و یا شماره مخازن گند آب کشتی.

۲ - دفعات و ساعات ته نشین شدن آب در مخازن گند آب.

۳ - مقدار آب ته نشین شده که بدریا تخلیه شده است.

۴ - مقدار تقریبی نفت مانده در مخازن گند آب و نسبت آن به گنجایش کشتی.

د - تخلیه فضولات نفتی از مخازن گند آب و یا از سایر مخازن یا قسمتهای دیگر کشتی با ذکر:

۱ - روش تخلیه و محل آن (خواه در ساحل باشد یا دریا).

۲ - نام و یا شماره مخازن و یا قسمتهای دیگر.

۳ - مقدار و نوع مواد نفتی تخلیه شده.

ه - فرار نفت در اثر بروز حادثه، موارد استثنائی و یا اتفاقی باتعین:

۱ - مقدار تقریبی و نوع مواد نفتی با تقریب ده درصد.

۲ - چگونگی فرار نفت و علت آن.

تبصره ۱ - علاوه بر موارد فوق لازمست مراتب زیر نیز در مورد کشتیهای نفتکش در دفتر ثبت نفت قید گردد:

۱ - گزارش بارگیری محمولات نفتی.

۲ - کیفیت انتقال نفت بمخازن مختلف کشتی در انشای حمل.

۳ - گزارش بستن یا باز کردن شیرها و سایر دستگاههای مرتبط کننده مخازن حمل نفت قبل یا بعد از عملیات بارگیری یا تخلیه.

۴ - باز کردن یا بستن شیرهایی که لوله های نفت را با آب توازن مرتبط میسازند.

۵ - باز کردن یا بستن شیرهای طرفین که با آب دریا مرتبط میشوند در حین بارگیری یا تخلیه یا پس از هر يك از این دو کار.

۶ - گزارش تخلیه محمولات نفتی.

تبصره ۲ - ثبت وقایع در دفتر ثبت نفت یکی از زبانهای فارسی یا انگلیسی یا فرانسه خواهد بود.

تبصره ۳ - هر دفتر ثبت نفت تام مدت ششماه پس از ثبت آخرین واقعه در آن باید در کشتی نگاهداری شود و پس از آن بسازمان بنادر و کشتیرانی ارسال گردد که حداقل مدت شش سال در آن سازمان نگاهداری شود.

تبصره ۴ - پاک نمودن هرگونه اشتباه از دفتر ثبت ممنوع است و اشتباه باید طوری خط زده شود که خوانا باشد و صحیح آن دوباره نوشته شود.

ماده ۵۵۵ - مأمورین سازمان بنادر و کشتیرانی میتوانند مادام که هر کشتی اعم از ایرانی یا خارجی در آنها و یا بنادر ایران است دفاتر ثبت نفت را بازرسی بکنند و از وارده های دفاتر مزبور رونوشت بگیرند. رونوشت باید بامضای افسر مسئول و فرمانده کشتی برسد. همچنین مأمورین مزبور میتوانند از افسر مسئول یا فرمانده کشتی تحقیقات لازم بعمل آورده و در صورت لزوم از محموله نفتی نمونه برداری کنند.

در نقاطی که سازمان بنادر و کشتیرانی اداره یا دفتر یا نمایندگی ندارد سایر مقامات مذکور در ماده یازده بترتیب فوق عمل خواهند نمود.

رونوشتی که بدین ترتیب تهیه میشود از لحاظ قانونی معتبر شناخته خواهد شد.

ماده ۶۶ - مجازاتهای مقرر در ماده ۶۶ در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف - موارد استثنائی آلودگی که بخاطر رفع خطر

از کشتی و یا نجات جان اشخاص ضروری و غیر قابل اجتناب تشخیص داده شود مشروط بر آنکه اولاً میزان آلودگی با خطری که کشتی و یا سرنشینان را تهدید نمیکرد است متناسب باشد و ثانیاً پس از وقوع اقدامات فوری بمنظور جلوگیری و رفع آثار آن صورت گرفته باشد.

ب - آلودگی غیر عمدی که در نتیجه نشستی پیش بینی نشده و یا معلول خرابی و خلل اتفاقی کشتی و یا خطوط لوله و یا تأسیسات باشد مشروط بر آنکه پس از وقوع اقدامات فوری بمنظور جلوگیری و رفع آثار آن صورت گرفته باشد.

تبصره - در کلیه موارد مذکور در بالا مسئولین مکلف خواهند بود که جریان امر را فوراً به مقامات صلاحیتدار نزدیکترین بندر ایران اطلاع دهند در غیر اینصورت متخلفین حداقل مجازات مذکور در ماده ۶۶ محکوم خواهند شد.

ج - در مورد تخلیه یا نشت از کشتیهای غیر نفتکش در حال حرکت در صورت احراز کلیه شرایط زیر:

۱ - شدت تخلیه یا نشت محتوی نفتی از شصت لیتر نفت در هر میل دریائی تجاوز نکند.

۲ - نسبت نفت موجود در مخلوط نفتی از يك درده هزار تجاوز نکند.

۳ - تخلیه یا نشت در فاصله حداقل ۱۲ میلی از نزدیکترین نقطه دریای ساحلی ایران صورت گیرد.

۵ - در مورد تخلیه یا نشت از نفتکشهای در حال حرکت در صورت احراز کلیه شرایط زیر:

۱ - شدت تخلیه یا نشت محتوی نفتی از شصت لیتر نفت در هر میل دریائی تجاوز نکند.

۲ - مقدار کل نفت مخلوط با آب توازن تخلیه شده از نفتکش از يك سی هزارم ظرفیت بارگیری آن تجاوز نکند.

۳ - فاصله نفتکش از نزدیکترین نقطه ساحل ایران بیش از پنجاه میل باشد.

تبصره - تخلیه یا نشت از قسمت تحتانی موتور

خانه، تلمبه‌خانه نفتکش تابع حکم مقرر در بندالف این ماده خواهد بود.

۵- در مورد تخلیه آب توازن از مخزن نفتکش در صورتیکه پس از حمل آخرین محموله بطوری پاک شده باشد که مواد تخلیه شده از آن بفرص توقف بودن نفتکش در آب تمیز و آرام در روزی که هوا صاف باشد اثر مشهودی از نفت و فضولات آن بر سطح یا زیر آب یا سواحل مجاور باقی نگذارد.

در صورتی که کشتی مجهز به سیستم کنترل باشد یا آب توازن در بندر تخلیه شود باید قبلا با اندازه‌گیری یا آزمایش آب توازن معلوم شود که نسبت نفت موجود در آن از ۱۵ قسمت در میلیون تجاوز نکند.

در مورد تخلیه یا نشت از لوله‌ها، سکوها، حفاری، جزایر مصنوعی، مخازن یا سایر تأسیسات در نتیجه فرس ماژور مشروط بر آنکه قبلا کلیه اقدامات احتیاطی انجام شده و پس از قوع هم اقدامات فوری بمنظور جلوگیری و رفع آثار آن صورت گرفته باشد.

ماده ۷- مسئولین مقرر این قانون مکلفند دستوراتی را که از طرف مقامات صلاحیتدار بمنظور جلوگیری از آلودگی صادر و بآنان ابلاغ میشود بموقع اجراء بگذارند.

مسئولینی که از اجرای دستورات کتبی مقامات مزبور خودداری ورزند و نیز مسئولین کشتی که تکلیف راجع بنگهداری دفتر ثبت مقرر در ماده ۳ این قانون را انجام ندهند و یا مطالب نادرست و خلاف واقع در آن ثبت کنند بحداقل مجازات مقرر در ماده یک این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۸- سازمان بنادر و کشتیرانی میتواند اقدامات لازم را جهت پیشگیری و جلوگیری از سرایت آلودگی در موارد سوانح و اتفاقاتیکه موجب آلودگی دریا بشود یا بنحوی خطر وقوع آلودگی را فراهم آورد که سلامت آبهای مقرر در ماده یک این قانون را مورد تهدید قرار دهد بعمل آورد.

سازمان مزبور میتواند در بنادر و اسکله‌هاییکه مقتضی بداند تسهیلات و تأسیسات لازم را بمنظور تخلیه

آب توازن و فضولات نفتی از کشتی‌ها ایجاد و اداره نماید کارمزد استفاده از این تأسیسات بموجب آئین- نامه‌ایکه از طرف سازمان بنادر و کشتیرانی و شرکت ملی نفت ایران تهیه میشود تعیین خواهد شد.

ماده ۹- سازمان بنادر و کشتیرانی میتواند از طریق شرکت ملی نفت ایران شرکت‌های نفتی را که در دریای ساحلی و فلات قاره ایران با کشف و تولید حمل و نقل و صدور نفت اشتغال دارند مکلف کند تا ظرف مدت مناسبی در بنادر صادراتی نفت ایران بایجاد تأسیسات و تسهیلات مذکور در ماده قبل اقدام نمایند.

در هر حال شرکت‌های مزبور مکلفند که در جریان اداره عملیات خود مقررات و نظاماتی را که برآگی حفظ دریا از آلودگی توسط دولت اعلام میشود رعایت نمایند.

تبصره- در نقاطیکه تأسیسات و تسهیلات مذکور در این ماده و ماده قبل ایجاد گردیده یا خواهد گردید کشتی‌هایی که قصد تخلیه آب توازن آلوده به نفت و فضولات نفتی خود را داشته باشند ملزم با استفاده از این تأسیسات خواهند بود.

ماده ۱۰- کشتی‌های مشمول این قانون ملزم خواهند بود که در حین ورود به دریای ساحلی ایران در مقابل خسارات احتمالی ناشی از آلوده کردن دریاییمه شده باشند. کشتی‌هاییکه بیمه نشده باشند باید حامل تمهیدنامه مالی جهت جبران خسارات باشند متخلف از اجرای مفاد این ماده به جزای نقدی از بیست هزار تا دویست هزار ریال محکوم خواهد شد.

ماده ۱۱- مقام صلاحیتدار اجرای این قانون از طرف وزارت دارائی، سازمان بنادر و کشتیرانی میباشد.

نبروهای دریائی و هوائی شاهنشاهی و اداره کل هواپیمائی کشوری ایران و شرکت ملی نفت ایران و سازمان حفاظت محیط زیست و ژاندارمری کشور مکلفند همکاری لازم را با سازمان بنادر و کشتیرانی بنمایند.

ماده ۱۲- مأمورین سازمان بنادر و کشتیرانی که از طرف سازمان مزبور مأمور کشف و تعقیب جرائم در این قانون میشوند در صورتیکه وظایف ضابطین

دادگستری را در کلاس مخصوصی زیر نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته و موفق بدریافت گواهی لازم از دادستان شده باشند از لحاظ اجرای این قانون در حدود وظایف قانونی خود در ردیف ضابطین دادگستری محسوب میشوند.

رسیدگی بجرائم مندرج در این قانون مادام که دادگاههای اختصاصی مقرر در قانون دریائی ایران تشکیل نگردیده در صلاحیت دادگاه جنحه خواهد بود.

ماده ۱۳- در صورتیکه تخلف از مقررات این قانون موجب توجه هرگونه خسارتی به بنادر، پلاژها یا سایر تأسیسات ساحلی ایران بشود و یا خسارتی به آبریان و منابع طبیعی وارد آورد دادگاه مسئولین را پیرداخت خسارات وارده نیز محکوم خواهد نمود.

ماده ۱۴- مسئولین آلودگی مکلفند کلیه هزینه‌هایی را که از طرف مقامات صلاحیتدار و یا بدستور آنان و توسط عاملین دیگر بمنظور محدود کردن آثار آلودگی و رفع آن بعمل بیاید بپردازند بطور کلی مقامات مزبور و سازمانها و عاملین وابسته بآنها در مقابل خدماتیکه بمنظور فوق انجام میدهند مستحق دریافت کارمزد مناسب خواهند بود.

ماده ۱۵- سازمان بنادر و کشتیرانی میتواند در صورت لزوم تأمین خواسته را معادل خسارات وارده از مراجع قضائی صالحه طبق مقررات آئین دادرسی کیفری درخواست نماید.

ماده ۱۶- دولت مکلف است که بمنظور حفاظت آبهای موضوع این قانون از آلودگی نسبت بهمکاری و تشریک مساعی بادلتهای ذینفع اقدام و موافقتنامه‌هایی را که در این خصوص لازم میدانند تنظیم و اجراء نماید.

ماده ۱۷- مدت مرور زمان دعوی خسارت موضوع ماده ۱۳ این قانون شش سال از تاریخ وقوع خسارت خواهد بود.

ماده ۱۸- هرگونه تحقیقات اکولوژیک دریائی و همچنین جلوگیری از آلودگی آبهای موضوع ماده یک بفر از موارد مذکور در این قانون کماکان بعهد سازمان حفاظت محیط زیست میباشد.

ماده ۱۹- وزارت دارائی و وزارت دادگستری

موظف با اجرای این قانون میباشد. آئین‌نامه‌های مربوط باین قانون را سازمان بنادر و کشتیرانی با مشارکت سازمان حفاظت محیط زیست و شرکت ملی نفت ایران تهیه خواهد کرد.

آئیننامه‌های مزبور پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارده خواهد شد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ربگی

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی را مورد رسیدگی قرارداد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سیدمحمد رضا تنگابنی

گزارش شور اول از کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام در جلسه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۵۳ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت دریا از آلودگی با مواد نفتی را مطرح و مواد مربوط را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون نظام - سرلشکر همایونی

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۲/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی را مطرح و مواد مربوط را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - دکتر یحیی شمس

گزارش شور اول از کمیسیون راه

بمجلس شورای ملی

کمیسیون راه در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۲/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

رئیس کمیسیون راه - دکتر غلامرضا عدل

گزارش شور اول از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز شنبه ۱۳۵۳/۲/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون دارائی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی مهندس نظمی

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۲/۲۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی را مطرح و مواد مربوط را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - رضاسجادی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) به ورود در شور مواد رأی می گیریم خانم ها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱ - آلوده کردن رودخانه های مرزی و آبهای

داخلی و دریای سرزمینی ایران بر حسب مورد به نفت یا هر

نوع مخلوط نفتی خواه توسط کشتی ها و خواه توسط سکوها یا حفاری یا جزایر مصنوعی (اعم از ثابت و شناور) و خواه توسط لوله ها و تاسیسات و مخازن واقع در خشکی یا دریای ممنوع است و مرتکب به پرداخت جزای نقدی از بیست هزار ریال تا دویست هزار ریال محکوم خواهد شد در صورت ارتکاب مجدد بعد از مجازات محکوم میگردد مشروط بر اینکه بیش از یکسال از تاریخ قطعیت حکم سابق نگذشته باشد. در صورتیکه آلودگی بواسطه بی مبالائی یا بی احتیاطی واقع شود جزای مرتکب حداقل مجازات مذکور خواهد بود.

تبصره - نا هنگامیکه نحوه جلوگیری از آلودگی خلیج فارس و بحر عمان از طریق معاهدات چند جانبه بین المللی یا توافق های دو جانبه بین دولت شاهنشاهی ایران و سایر دول ساحلی مناطق مذکور فوق تعیین نشده باشد مقررات این قانون در خلیج فارس تا حد نهائی آبهای روی فلات قاره و در بحر عمان تا فاصله پنجاه میل از خط مبدأ دریای سرزمینی لازم الاجراء خواهد بود.

در مناطقی که فلات قاره ایران در خلیج فارس بموجب موافقتنامه هائی با دول دیگر تعیین و تحدید نگردیده است تا زمانی که بترتیب دیگری بین طرفین توافق نشده باشد - اجرای مقررات این قانون محدود به خط منصفی است که کلیه نقاط آن از نزدیکترین نقاط خطوط مبدأ دریای سرزمینی ایران و کشور مقابل آن یک فاصله باشد.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادات رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد مینماید در ماده يك لایحه قانون حفاظت دریا در سطر چهارم بعد از کلمه تاسیسات کلمه کارخانجات اضافه شود.

باتقدیم احترام - ادیب سمیعی

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احترماً پیشنهاد مینماید در سطر هفتم ماده ۱ لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی با مواد نفتی جمله

(مشروط بر اینکه بیش از یکسال از تاریخ قطعیت حکم سابق نگذشته باشد) حذف شود.

باتقدیم احترام - امیر عباس جهانی

رئیس - ماده دوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۲ - در اصطلاح این قانون :

منظور از «دریای سرزمینی» دریای ساحلی موضوع ماده ۳ قانون اصلاح قانون تعیین حدود آبهای ساحلی و منطقه نظارت مصوب ۲۲ فروردین ۱۳۳۸ می باشد. «آلوده کردن» اعم است از تخلیه یا نشست نفت یا هر گونه مخلوط نفتی در آبهای مشمول این قانون. «نفت» اعم است از نفت خام یا تصفیه شده خواه بتنهائی و یا بصورت آمیخته با فضولات و رسوبات آنها.

«مخلوط نفتی» هر گونه مخلوطی است که دارای نفت باشد.

«کشتی» اعم است از هر نوع وسیله نقلیه دریارو از جمله وسایل شناور خواه دارای نیروی محرک باشد یا بنوعی یدک شود.

«نفتکش» هر گونه کشتی است که قسمت اعظم مخازن بارگیری آن بمنظور حمل و نقل مایعات ساخته شده و در قسمت مزبور بالفعل بارگیری جزئی نباشد. «میل» عبارت است از میل دریایی که معادل ۱۸۵۲ متر میباشد.

«شدت تخلیه یا نشست محتوی نفتی» یعنی مقدار نفت تخلیه شده بر حسب لیتر در ساعت در هر لحظه تقسیم بر سرعت حرکت کشتی بر حسب گره دریائی در همان لحظه.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۳ - انواع کشتیهای زیر که در آنها یا بنادر ایران هستند مکلف به تنظیم و نگاهداری دفتری بنام «دفتر ثبت نفت» میباشد:

الف - کلیه کشتیهای نفتکش بظرفیت غیر خالص ۱۵۰ تن یا بیشتر.

ب - کلیه کشتیهای غیر نفتکش بظرفیت غیر خالص ۴۰۰ تن یا بیشتر.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۴ - وقایع مشروح زیر باید در هر مورد بلافاصله پس از وقوع بطور کامل و بر حسب تاریخ، ساعات، نام بندر یا بنادر با عرض و طول جغرافیائی در دفتر ثبت نفت مقرر در ماده بالا درج شود، گزارش مندرج در دفتر مزبور باید همان روز توسط افسر یا افسران مسئول کشتی امضاء و عیناً به گواهی فرمانده برسد:

الف - آنگیزی در مخازن بمنظور حفظ توازن و همچنین تخلیه آن باقید:

۱ - نام و یا شماره مخازن مورد نظر بر حسب نقشه گنجایش کشتی.

۲ - نوع مواد نفتی که قبلاً در هر کدام از مخازن مذکور بار بوده است.

۳ - مقدار تقریبی نفت مخلوط با آب در مواقع انتقال آن بمخازن گند آب (با حداکثر ده درصد تقریب).

ب - شستشوی مخازن نفت با ذکر:

۱ - نام و یا شماره مخازن شسته شده.

۲ - نوع مواد نفتی که قبلاً در هر کدام از مخازن مذکور بار بوده است.

۳ - نام و یا شماره مخازن گند آب که آب و نفت مخازن اصلی به آنها منتقل گردیده است (در صورتیکه آب و نفت مزبور بدریا تخلیه گردد باید ذکر گردد).

ج - ته نشین شدن آب از نفت در مخازن گند آب و تخلیه آب آن به دریا با قید:

۱ - نام و یا شماره مخازن گند آب کشتی.

۲ - دفعات و ساعات ته نشین شدن آب در مخازن گند آب.

۳ - مقدار آب ته نشین شده که بدریا تخلیه شده است.

۴ - مقدار تقریبی نفت مانده در مخازن گند آب و نسبت آن به گنجایش کشتی.

۵ - تخلیه فضولات نفتی از مخازن گند آب و یا

از سایر مخازن یا قسمتهای دیگر کشتی با ذکر:
۱ - روش تخلیه و محل آن (خواه در ساحل باشد یا دریا).

۲ - نام و یا شماره مخازن و یا قسمتهای دیگر.

۳ - مقدار و نوع مواد نفتی تخلیه شده.

۴ - فرار نفت در اثر بروز حادثه، موارد استثنائی و یا اتفاقی با تعیین:

۱ - مقدار تقریبی و نوع مواد نفتی با تقریب ده درصد.

۲ - چگونگی فرار نفت و علت آن.

تبصره ۱ - علاوه بر موارد فوق لازمست مراتب زیر نیز در مورد کشتیهای نفتکش در دفتر ثبت نفت قید گردد:

۱ - گزارش بارگیری محمولات نفتی.

۲ - کیفیت انتقال نفت بمخازن مختلف کشتی در انشای حمل.

۳ - گزارش بستن یا باز کردن شیرها و سایر دستگاههای مرتبطکننده مخازن حمل نفت قبل یا بعد از عملیات بارگیری یا تخلیه.

۴ - باز کردن یا بستن شیرهایی که لوله های نفت را با آب توازن مرتبط میسازند.

۵ - باز کردن یا بستن شیرهای طرفین که آب دریا مرتبط میشوند در حین بارگیری یا تخلیه یا پس از هر یک از این دو کار.

۶ - گزارش تخلیه محمولات نفتی.

تبصره ۲ - ثبت وقایع در دفتر ثبت نفت یکی از زبانهای فارسی یا انگلیسی یا فرانسه خواهد بود.

تبصره ۳ - هر دفتر ثبت نفت تا مدت ششماه پس از ثبت آخرین واقعه در آن باید در کشتی نگاهداری شود و پس از آن بسازمان بنادر و کشتیرانی ارسال گردد که حداقل مدت شش سال در آن سازمان نگاهداری شود.

تبصره ۴ - پاک نمودن هر گونه اشتباه از دفتر ثبت نفت ممنوع است و اشتباه باید طوری خط زده شود که خوانا باشد و صحیح آن دوباره نوشته شود.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵ - مأمورین سازمان بنادر و کشتیرانی میتوانند

مادام که هر کشتی اعم از ایرانی یا خارجی در آنها و یا بنادر ایران است دفاتر ثبت نفت را بازرسی بکنند و از وارده های دفاتر مزبور رونوشت بگیرند. رونوشت باید بامضای افسر مسئول و فرمانده کشتی برسد. همچنین مأمورین مزبور میتوانند از افسر مسئول یا فرمانده کشتی تحقیقات لازم بعمل آورده و در صورت لزوم از محموله نفتی نمونه برداری کنند.

در نقاطی که سازمان بنادر و کشتیرانی اداره یا دفتر یا نمایندگی ندارد سایر مقامات مذکور در ماده ۵ بازده بترتیب فوق عمل خواهند نمود.

رونوشتی که بدین ترتیب تهیه میشود از لحاظ قانونی معتبر شناخته خواهد شد.

رئیس - در ماده ۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۶ قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - مجازاتهایی مقرر در ماده ۱ یک در موارد زیر اعمال نخواهد شد:

الف - موارد استثنائی آلودگی که بخاطر رفع خطر از کشتی و یا نجات جان اشخاص ضروری و غیر قابل اجتناب تشخیص داده شود مشروط بر آنکه اولاً میزان آلودگی با خطری که کشتی و باسرنشینان را تهدید نمیکرد است متناسب باشد و ثانیاً پس از وقوع اقدامات فوری بمنظور جلوگیری و رفع آثار آن صورت گرفته باشد.

ب - آلودگی غیر عمدی که در نتیجه نشستی پیش بینی نشده و یا معلول خرابی و خلل اتفاقی کشتی و یا خطوط لوله و یا تأسیسات باشد مشروط بر آنکه پس از وقوع اقدامات فوری بمنظور جلوگیری و رفع آثار آن صورت گرفته باشد.

تبصره - در کلیه موارد مذکور در بالا مسئولین مکلف خواهند بود که جریان امر را فوراً بمقامات صلاحیتدار نزدیکترین بندر ایران اطلاع دهند در غیر اینصورت متخلفین بحداقل مجازات مذکور در ماده ۱ یک محکوم خواهند شد.

ج - در مورد تخلیه یا نشت از کشتیهای غیر نفتکش در حال حرکت در صورت اجراء کلیه شرایط زیر:

۱ - شدت تخلیه یا نشت محتوی نفتی از شصت لیتر نفت در هر میل دریائی تجاوز نکند.

۲ - نسبت نفت موجود در مخلوط نفتی از یک در ده هزار تجاوز نکند.

۳ - تخلیه یا نشت در فاصله حداقل ۱۲ میل از نزدیکترین نقطه دریای ساحلی ایران صورت گیرد.

۴ - در مورد تخلیه یا نشت از نفتکشهای در حال حرکت در صورت اجراء کلیه شرایط زیر:

۱ - شدت تخلیه یا نشت محتوی نفتی از شصت لیتر نفت در هر میل دریائی تجاوز نکند.

۲ - مقدار کل نفت مخلوط با آب توازن تخلیه شده از نفتکش از یک سی هزارم ظرفیت بارگیری آن تجاوز نکند.

۳ - فاصله نفتکش از نزدیکترین نقطه ساحل ایران بیش از پنجاه میل باشد.

تبصره - تخلیه یا نشت از قسمت تحتانی موتورخانه، تلمبه خانه نفتکش تابع حکم مقرر در بندالف این ماده خواهد بود.

۴ - در مورد تخلیه آب توازن از مخزن نفتکش در صورتیکه پس از حمل آخرین محموله بطوری پاک شده باشد که مواد تخلیه شده از آن بفرص متوقف بودن نفتکش در آب تمیز و آرام در روزی که هوا صاف باشد اثر مشهودی از نفت و فضولات آن بر سطح یا زیر آب یا سواحل مجاور باقی نگذارد.

در صورتی که کشتی مجهز به سیستم کنترل باشد یا آب توازن در بندر تخلیه شود باید قبل از اندازه گیری یا آزمایش آب توازن معلوم شود که نسبت نفت موجود در آن از ۱۵ قسمت در میلیون تجاوز نکند.

در مورد تخلیه یا نشت از لوله ها، سکوها، حفاری، جزایر مصنوعی، مخازن یا سایر تأسیسات در نتیجه فرس ماژور مشروط بر آنکه قبلاً کلیه اقدامات احتیاطی انجام شده و پس از وقوع هم اقدامات فوری بمنظور جلوگیری و رفع آثار آن صورت گرفته باشد.

رئیس - در ماده ۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی احتراماً پیشنهاد مینماید در سطر آخر تبصره ماده ۶ لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی جمله (در غیر اینصورت متخلفین بحداقل مجازات مذکور در ماده ۱ یک محکوم خواهند شد) بدین شرح اصلاح شود (در غیر اینصورت متخلفین به مجازات متناسب مقرر در ماده ۱ یک محکوم خواهند شد).

بالتقدیم احترام - امیر عباس جهانی
رئیس - ماده ۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - مسئولین مقرر این قانون مکلفند دستوراتی را که از طرف مقامات صلاحیتدار بمنظور جلوگیری از آلودگی صادر و بآنان ابلاغ میشود بموقع اجراء بگذارند.

مسئولینی که از اجرای دستورات کتبی مقامات مزبور خودداری ورزند و نیز مسئولین کشتی که تکلیف راجع بنگهداری دفتر ثبت مقرر در ماده ۳ این قانون را انجام ندهند و یا مطالب نادرست و خلاف واقع در آن ثبت کنند بحداقل مجازات مقرر در ماده ۱ یک این قانون محکوم خواهند شد.

رئیس - در ماده ۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - سازمان بنادر و کشتیرانی میتواند اقدامات لازم راجع پیشگیری و جلوگیری از سرایت آلودگی در موارد سوانح و اتفاقاتی که موجب آلودگی دریا بشود یا بنحوی خطر وقوع آلودگی را فراهم آورد که سلامت آبهای مقرر در ماده ۱ یک این قانون را مورد تهدید قرار دهد بعمل آورد.

سازمان مزبور میتواند در بنادر و اسکله هائیکه مقتضی یداند تسهیلات و تأسیسات لازم را بمنظور تخلیه آب توازن و فضولات نفتی از کشتی ها ایجاد و اداره نماید کارمزد استفاده از این تأسیسات بموجب آئین نامه ای که از طرف سازمان بنادر و کشتیرانی و شرکت ملی نفت ایران تهیه میشود تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ۸ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که در سطر هشتم ماده ۸ لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی بعد از جمله (آئین نامه ایکه از طرف سازمان بنادر و کشتیرانی و شرکت ملی نفت ایران تهیه میشود) جمله (و بتصویب کمیسیون های دارائی مجلسین میرسد) اضافه شود.

باتقدیم احترام - امیرعباس جهانی

رئیس - ماده ۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - سازمان بنادر و کشتیرانی میتواند از طریق

شرکت ملی نفت ایران شرکت های نفتی را که در دریای ساحلی و فلات قاره ایران با کشف و تولید و حمل و نقل و صدور نفت اشتغال دارند مکلف کند تا ظرف مدت مناسبی در بنادر صادراتی نفت ایران بایجاد تأسیسات و تسهیلات مذکور در ماده قبل اقدام نمایند.

در هر حال شرکت های مزبور مکلفند که در جریان اداره عملیات خود مقررات و نظاماتی را که برای حفظ دریا از آلودگی توسط دولت اعلام میشود رعایت نمایند.

تبصره - در نقاطیکه تأسیسات و تسهیلات مذکور در این ماده و ماده قبل ایجاد گردیده یا خواهد گردید کشتیهائی که قصد تخلیه آب توازن آلوده به نفت و فضولات نفتی خود را داشته باشند ملزم با استفاده از این تأسیسات خواهند بود.

رئیس - در ماده ۹ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید که جمله (البته سازمان بنادر و کشتیرانی سهم خود را از کار مزد دریافتی مقرر در این قانون تا میزانیکه در آئین نامه پیش بینی خواهد شد

دریافت خواهد نمود) بآخر ماده ۹ لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی با مواد نفتی اضافه شود.

باتقدیم احترام - امیرعباس جهانی

رئیس - ماده ۱۰ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - کشتیهای مشمول این قانون ملزم خواهند بود که در حین ورود به دریای ساحلی ایران در مقابل خسارات احتمالی ناشی از آلوده کردن دریا بیمه شده باشند. کشتیهائیکه بیمه نشده باشند باید حامل تعهدنامه مالی جهت جبران خسارات باشند متخلف از اجرای مفاد این ماده به جزای نقدی از بیست هزار تا دویست هزار ریال محکوم خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۰ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

ماده ۱۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۱ - مقام صلاحیتدار اجرای این قانون از طرف وزارت دارائی، سازمان بنادر و کشتیرانی میباشد.

نیروهای دریائی و هوائی شاهنشاهی و اداره کل هوا پیمائی کشوری ایران و شرکت ملی نفت ایران و سازمان حفاظت محیط زیست و ژاندارمری کشور مکلفند همکاری لازم را با سازمان بنادر و کشتیرانی بنمایند.

رئیس - در ماده ۱۱ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در سطر اول ماده ۱۱ لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی بامواد نفتی بعد از کلمه (مقام صلاحیتدار) کلمه (و مسئول) اضافه شود.

باتقدیم احترام - امیرعباس جهانی

رئیس - ماده ۱۲ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۲ - مأمورین سازمان بنادر و کشتیرانی که از طرف سازمان مزبور مأمور کشف و تعقیب جرایم در این قانون میشوند در صورتیکه وظایف ضابطین دادگستری

را در کلاس مخصوصی زیر نظر دادستان شهرستان تعلیم گرفته و موفق بدریافت گواهی لازم از دلدستان شده باشند از لحاظ اجرای این قانون در حدود وظایف قانونی خود در ردیف ضابطین دادگستری محسوب میشوند.

رسیدگی بجرائم مندرج در این قانون مسأله که دادگاههای اختصاصی مقرر در قانون دریائی ایران تشکیل نگردیده در صلاحیت دادگاه جنحه خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۲ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۳ - در صورتیکه تخلف از مقررات این قانون موجب توجه هرگونه خسارتی به بنادر، پلاژها یا سایر تأسیسات ساحلی ایران بشود و یا خسارتی به آبیزیان و منابع طبیعی وارد آورد دادگاه مسئولین را بپرداخت خسارات وارده نیز محکوم خواهد نمود.

رئیس - در ماده ۱۳ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۴ - مسئولین آلودگی مکلفند کلیه هزینه هائی را که از طرف مقامات صلاحیتدار و بنا بدستور آنان و توسط عاملین دیگر بمنظور محدود کردن آثار آلودگی و رفع آن بعمل بیاید بپردازند بطور کلی مقامات مزبور و سازمانها و عاملین وابسته بآنها در مقابل خدمتیکه بمنظور فوق انجام میدهند مستحق دریافت کار مزد مناسب خواهند بود.

رئیس - در ماده ۱۴ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵ - سازمان بنادر و کشتیرانی میتواند در صورت لزوم تأمین خواسته را معادل خسارات وارده از مراجع قضائی صالحه طبق مقررات آئین دادرسی کیفری درخواست نماید.

رئیس - در ماده ۱۵ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۶ - دولت مکلف است که بمنظور حفاظت آبهای موضوع این قانون از آلودگی نسبت بهمکاری و تشریک مساعی با دولتهای ذینفع اقدام و موافقتنامه هائی را که در این خصوص لازم میدانند تنظیم و اجراء نماید.

رئیس - در ماده ۱۶ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

احتراماً پیشنهاد مینماید در سطر آخر ماده ۱۶ لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی با مواد نفتی پس از جمله (که در اینخصوص لازم میدانند تنظیم) جمله (و بتصویب مجلسین خواهد رسانید) اضافه شود.

باتقدیم احترام - امیرعباس جهانی

رئیس - ماده ۱۷ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۷ - مدت مرور زمان دعوی خسارت موضوع ماده ۱۳ این قانون شش سال از تاریخ وقوع خسارت خواهد بود.

رئیس - در ماده ۱۷ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۸ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۸ - هرگونه تحقیقات اکولوژیک دریائی و همچنین جلوگیری از آلودگی آبهای موضوع ماده یک بغیر از موارد مذکور در این قانون کماکان بعهده سازمان حفاظت محیط زیست میباشد.

رئیس - در ماده ۱۸ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) ماده ۱۹ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۹ - وزارت دارائی و وزارت دادگستری موظف با اجرای این قانون میباشد. آئین نامه های مربوط باین قانون را سازمان بنادر و کشتیرانی با مشارکت

سازمان حفاظت محیط زیست و شرکت ملی نفت ایران تهیه خواهد کرد.

آییننامه‌های مزبور پس از تصویب هیئت وزیران بموقع اجراء گذارده خواهد شد.

رئیس - در ماده ۱۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

پیشنهاد ماده الحاقی قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی

در لایحه قانون حفاظت دریا از آلودگی با مواد نفتی باید باستحضار برساند در حال حاضر بسیاری از فضولات کارخانجات و تأسیسات بندری و فاضل آب شهرها بدریاها ریخته میشود مخصوصاً در ساحل دریای خزر این ابتلائات تولید نگرانی شدید در ساکنین آن منطقه نموده است بنابراین ماده زیر را پیشنهاد مینماید:

ماده الحاقی - شهرداریها و کارخانجات و تأسیساتیکه فضولات و فاضل آب آنها بدریای خزر ریخته میشود مکلفند ظرف مدت یکسال ترتیب لازم برای جلوگیری از آلوده شدن آب دریای خزر بدهند در غیر اینصورت مشمول مجازات مقرر در ماده يك لایحه خواهند بود.

باتقدیم احترام - نادر ادیب سمعی

رئیس - لایحه و پیشنهادها برای شهردوم بکمسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی راجع به واگذاری اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده به شهرداری حبيب آباد اصفهان و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم راجع به واگذاری اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده به شهرداری حبيب آباد اصفهان مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع

طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۳/۲/۱۷ با حضور آقای دکتر همایونفر

معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی لایحه شماره ۱۹۶۵۶ مورخ ۱۳۵۲/۸/۲۲ دولت راجع به واگذاری

اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده به شهرداری حبيب آباد اصفهان را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۱۱۰ چاپ

گردیده است با توجه به پیشنهاد رسیده مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را عیناً تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بشرح زیر بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون واگذاری اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده به شهرداری حبيب آباد اصفهان.

ماده واحده - بوزارت کشاورزی و منابع طبیعی اجازه داده میشود مساحت دوست و سی و چهار هکتار و یک هزار و شصت و هشت متر مربع از اراضی منابع ملی شده واقع در حبيب آباد اصفهان را جهت ایجاد فضای سبز و اجرای طرحهای مربوط مجاناً به شهرداری حبيب آباد واگذار نماید. اراضی مورد واگذاری قابل اجاره یا انتقال بغير نیست و در صورتیکه ظرف مدت دو سال از تاریخ تحویل زمین فضای سبز ایجاد و بنا طرح های مربوط اجرا نشود اراضی مذکور بمالکیت وزارت کشاورزی و منابع طبیعی اعاده خواهد شد.

مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی -

مهندس عبدالعلی نظمی

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۲/۱۹ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به واگذاری اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده به شهرداری حبيب آباد اصفهان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه روز پنجشنبه ۱۳۵۳/۲/۲۶ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به واگذاری اراضی مورد نیاز از منابع ملی شده به شهرداری حبيب آباد اصفهان را برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - رضا سجادی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت باین لایحه باورقه اخذ رأی میشود.

(اسامی نمایندگان بترتیب آتی وسیله منشی

(آقای مهندس صائبی) اعلام شد و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد).

آقایان:

سجادی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مهندس فروهر - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی -

دکتر دادر - مهندس علی برومند - دکتر نجیمی - کاظم مسعودی - خانم نیره سعیدی - ناصر زاده - مهندس

سهم الدینی - دکتر فروزین - ملک افضلی - شیخ بهائی - مهندس اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان -

ذوالفقاری - دکتر پرتو اعظم - دکتر کفائی - دکتر رشتی - مهندس جلالی نوری - محمد ولی قراچورلو -

مجدد - دکتر متین - عباس میرزائی - دکتر بیت منصور - پزشکی - مهندس معینی زند - رضوی - اخلاقی - دکتر

انوشیروانی - اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خونی - ایمان زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی -

دکتر شمس - دکتر گانگیک هواکیمپان - نیک پور - دکتر اعتمادی - دیهیم - انشاه - فهیمی -

کمالوند - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبيب اللهی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی -

دکتر علمی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند - مهندس احتشام شهیدی - خانلر قراچورلو - شاخوئی -

پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی - مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی -

دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - محدث زاده - اولیاء -

بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر یحیی بهبهانی - مهندس پروشانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی -

خانم ابتهج سمعی - دکتر موقفی - شیخ الاسلامی - غلامرضا بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی -

امیر احمدی - بودا غ زاده - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی - پیرزاده - اوحدی - خانم اقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکونیان -

پیمان - دکتر تنکابنی - دکتر توانا - دکتر جزایری - مهندس جلالی - جهانی - خانقاهی - مهندس کیا - جوانشیر - فروتن -

کمالانی - کسرائی - خانم دکتر دولنشاهی - خانم صفی نیا - موسوی ماکوئی - ایلخانی پور - مهندس عنایت بهبهانی -

دکتر سعید بهادری - دکتر نرنگر - دکتر برادر - مهندس بدیعی - دکتر فضل الله صدر - زهتاب فرد - حکمت یزدی - تژده - پرویزی -

بختیار بهد - امام مردوخ - خانم اسدی - اخوی - دکتر ابوالهدی - دکتر آزاد - اکبر - احتشامی - مهندس خسروی - خورشید -

داروئی - دشتی - احمدی - دکتر منتظری - دکتر راد - رشیدی - دکتر رشیدی سمی - دولو - ادیب سمعی -

مهندس اربابی - دکتر زهرائی - دکتر رازانی - سراج الدینی - خانم دکتر سرخوش - سعادت - سعادت فرد - دکتر سنگ -

شریفها - حی - دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر - رامبد - فخر طباطبائی - ظفر - طباطبائی دیبا -

موقر - شیخ رضائی - ساگینیان - کشفی - ضیاء رضوی - نامور - دکتر نصیری - دکتر نابی - ناروئی - میرافضل -

مهدوی اردستانی - خانم زاهدی - فرنود - مهندس فرخ - فتوحی - غضنفری - دکتر عسکری - عزیز مرادی -

خانم دکتر طالقانی - علی طباطبائی - خانم ضرابی - طلوعی - دکتر محقق - نجد شیبانی - فرهاد پور -

قاضی زاده - قدردان - کورانلو - مهندس نصر - دکتر لقمان ادهم - سعید وزیری - بوشهری - مظاهری - مهندس

عبدالحمید معینی - دکتر وزیری - پور بابائی - دکتر وحیدنیا - دکتر خسروی کردستانی - مهندس ریاضی -

مهندس صائبی - زعفرانلو - خانم بزرگ نیا - عبدالهادی آقاییان - عبدالعباس طرفی - دکتر مهر - خانم دکتر گرگانی -

(آراء مأخوذه شماره شدنتیجه بقرار زیر اعلام گردید)

آراء موافق ۲۱۵ رأی.

رئیس - لایحه با ۲۱۵ رأی موافق بانفاق آراء تصویب شد برای تصویب بمجلس سنا ارسال میگردد.

موافقین - آقایان:

کمالوند - دکتر مدنی - دکتر رهنوردی - شهرستانی - دکتر حبيب اللهی - تیمسار همایونی - دکتر کیان - کاسمی -

دکتر علمی - مهندس فیروز عدل - مصطفوی - حیدرقلی برومند

مهندس احتشام شهیدی - خانلر قراچورلو - شاخوئی -
 پدرامی - بهنیا - کلانتر هرمزی - اسدی لنگرودی -
 مهندس زاهدی - خانم آصف زاده - احمد - اولیاء شیرازی -
 دکتر حاتم - مهندس نظمی - دکتر پناهی - پسیان - پروین - دکتر
 بیگلری - دکتر بهزادی - نیک روش - محدث زاده - اولیاء -
 بدر صالحیان - خانم پیرنیا - دکتر یحیی بهبهانی - مهندس
 پروشانی - جهانشاهی - دکتر رفیعی - جندقی - مهاجرانی -
 خانم ابتهاج سمعی - دکتر موفقی - شیخ الاسلامی -
 غلامرضا بهادری - دکتر امین - دکتر صالحی - معیری - حیدر صائبی
 امیر احمدی - بوداغ زاده - بدرخانی - خانم امیر ابراهیمی
 پیرزاده - اوحدی - خانم آقبال - اسلامی نیا - دکتر اسکوثیان -
 سجادی - کورس - خانم جهانبانی - دکتر ضیائی - مهندس
 فروهر - دکتر عدل - دکتر سعید - دکتر الموتی - دکتر دادفر -
 مهندس علی برومند - دکتر نجمی - کاظم مسعودی -
 خانم نیره سعیدی - ناصر زاده - مهندس سهم الدینی -
 دکتر فروزین - ملک افضلی - شیخ بهائی - مهندس
 اردلان - اهری - مجید موسوی - دکتر قهرمان - ذوالفقاری -
 دکتر پرتو اعظم - دکتر کفائی - دکتر رشتی - مهندس
 جلالی نوری - محمد ولی قراچورلو - مجد - دکتر
 متین - عباس میرزائی - دکتر بیت منصور - پزشکی -
 مهندس معینی زند - رضوی - اخلاقی - دکتر انوشیروانی -
 اسعد رزم آرا - محسنی مهر - دکتر امامی خوئی - ابمان
 زهرائی - بختیاری پور - دکتر صفائی - دکتر شمس -
 دکتر گاسگیک هواکیمیان - نیک پور - دکتر اعتمادی -
 دهبیم - انشاء - فهیمی - دکتر سنگ - شریفها - حی -
 دکتر صمدزاده - دکتر قاسم صوفی - دکتر وجیه الله صدر
 فخر طباطبائی - ظفر - طباطبائی دیا - موقر - شیخ
 رضائی - ساگینیان - کشفی - ضیاء رضوی - نامور - دکتر
 نصیری - دکتر نایی - ناروئی - میرافضل - مهدوی اردستانی -

۱۰- ختم جلسه

رئیس چون مطلب دیگری در دستور نداریم با اجازه
 خانمها و آقایان این جلسه را ختم می کنیم تاریخ و دستور
 جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.
 (جلسه در ساعت یازده و پنج دقیقه صبح ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی